

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 27
Liepa - July 7, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Kaina \$1.00

Politika persunkta serbų pergale

Lietuva - sidabro laimėtoja Europos krepšinio čempionate

Birželio 21-ąją, Graikijos sostinėje Atėnuose prasidėjo Europos vyrų krepšinio čempionatas. Lietuvos komanda tokiose varžybose nebuvo rungtyniausi nuo 1939 m., kai ne tik dalyvavo, bet, kaip ir 1937-aisiais, tapo žemyno čempione. Turbūt yra nedaug Lietuvoje žmonių, kuriems nerūpėtų, kaip Atėnuose seksis Lietuvos krepšininkams. "Vyktam ne į karą, o į Europos krepšinio čempionatą", - nesyk aiškino Lietuvos rinktinės vyresnysis treneris Vladas Garastas, tačiau ar įtikino bent vieną sporto aistringą, kad pasaulis nesugrius, jeigu mūsų žaidėjai ir nelaimėtų?

Lietuvos rinktinėje - visas mūsų krepšinio žiedas. Arvydas Sabonis (gimęs 1964 m., ūgis - 221 cm), šarūnas Marčiulionis (1964, 195), komandos kapitonas - Valdemaras Chomičius (1959, 190), Rimas Kurtinaitis (1960, 196), Arūnas Karnišovas (1971, 205), Gintaras Einikis (1969, 207), Gintaras Krapikas (1961, 197), Darius Lukminas (1968, 194), Arūnas Visockas (1965, 200), Saulius Štombergas (1973, 204), Mindaugas Timinskas (1974, 200) ir Gvidonas Markevičius (1969, 190). Vyresniajam treneriui kauniečiui V. Garastui padeda to paties miesto treneris Henrikas Giedraitis ir asistentas Donas Nelsonas iš JAV, San Francisco. Gydytojas - Vytautas Zumeris, masažuotojas - Juozas Petkevičius.

Beveik neabejojama, kad tokia komanda susirinko paskutinį kartą.

Vėl ją suburtų gal tik Atlantos olimpinės žaidynės.

Pasak trenerių, nevienas iš atvykusiųjų atstovauti Lietuvai Europos čempionate galėjo tą pusantro mėnesio, kai rengėsi pirmenybėms ir dalyvauja jose, praleisti visai kitaip. Rungtyniauti kokiuose nors turnyruose ir užsidirbti gero pinigų, ilsėtis, promogauti, gerinti būti.

Kokių titulų trūksta, pavyzdžiui, A. Saboniui?

Ir Europos, ir pasaulio, ir Olimpinę žaidynių, ir Žemyno taurių laimėtojų čempionas. Skundėsi - skauda Achilą, skauda kelį. Bet Ispanijoje surėkė ne iš skausmo, o reikliai prašydamas visos komandos: "Vyrų, dirbkim. Daugiau drauge visi nebesusirinksim". Žinoma, kokia sunki buvokojos trauma š. Marčiulioniu. Praėjusią savaitę ji pastebėjo lyg ir šlubčiojantį gatvėje. "Gal aš taip vaikštau. Graikijoje pamiršiu".

V. Garastas:

- Esu laimingas ir dėkingas, kad susirinko visi iki vieno. Džiaugiuosi, kad man tenka bendrauti su tokiais žmonėmis, aukojančiais savo asmeninį gyvenimą, savo gerove. Jie viską supranta, nors ir nekalba apie patriotizmą. Jokio psichologo nereikia.

Kaip tad dėl V. Garasto žodžių, kad vykstanta ne į karą, o žaisti krepšinio Europos čempionate? Taip tai taip, bet ir pačiam treneriui dabar naujiejai Atėnų "Maroussi" olimpinio sporto komplekse rūmai, kur iki liepos 2 d. varžysis pajėgiausias žemyno komandos - tarsi kautynių laukas.

Ar galva bent valandėlę atspalaiduoja nuo minčių apie strategiją, taktiką, savo ir varžovų slaptus ginklus?

Europos čempionato pogrūpyje Lietuvos krepšininkų varžovai - Vokietijos, Graikijos, Jugoslavijos, Italijos, Izraelio ir Švedijos žaidėjai. Net penkių šių valstybių, tarp jų ir Lietuvos krepšininkai įvairiu laiku buvo žemyno čempionai.

Arvydas Sabonis atvedė savo komandą į pergalę prieš rusus, vien per pirmą kėlinį imetęs 25 taškus ir atkovojęs 7 kamuolius, o iš viso per rungtynes (žaidė 40 minučių) jis pelnė 33 tškus ir atkovojo 14 kamuolių. Puikiai jam padėjo Arturas Karnišovas (18 taškų ir 8 atkovoti kamuoliai) bei šarūnas Marčiulionis (16 taškų ir 9 rezultatyvūs perdavimai). Šia pergalė 82:71 Lietuvos krepšininkai iškovojo kelialapį į Atlantos olimpiadą (keturios stipriausios Europos komandos iškovoja tą teisę), užkirtę galimybę rusams ten patekti. Žymus krepšininkas ir Rusijos rinktinės treneris Sergej Belov pasakė, kad tai yra tragedija Rusijos krepšiniui.

Taigi, lietuviai išėjo į pusfinalį prieš Kroatijos komandą, vedamą Toni Kukoc, kuriam per pergalinę 71:61 rungtynes su italais reikėjo susiūti rankos pirštus, o šeimininkams graikams teko kovoti su stipria Jugoslavijos komanda, sutriuškinusia Prancūziją 104-86.

Pusfinalyje Lietuvos komanda 90:80 laimėjo prieš Kroatijos (nukelta į 6 psl.)

Jaunasis laikraščio pardavėjas Vilniuje, Gedimino prospekte. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Lietuvos kariūnai dalyvaus pratybose JAV

Lietuvos karo akademijos kariūnai rugpjūtį dalyvaus tarptautinėse pratybose Jungtinėse Valstijose, kurios rengiamos pagal NATO programą "Partnerystė vardan taikos".

Penkių karininkų vadovaujami 25 akademijos auklėtiniai gilins taikos palaikymo igūdžius rugpjūčio 6-27 dienomis Fortpolko bazėje Luizianos valstijoje įvyksiančiose pratybose "Cooperative Nugget" (Bendradarbiavimo vertybė). Į JAV vyksiančio Lietuvos kariūnų būrio vadovas leitenantas Raimondas Ivanauskas sakė, kad jie pratybose išjungs į vieną iš šešių kuopų drauge su amerikiečiais, rumunais ir uzbekais. 30-ies karių būrį į JAV lydės dar 11 stebėtojų iš Krašto apsaugos ministerijos ir Generalinio štabo, karo kapelionas ir žurnalistas.

Pratybose dalyvaus daugiau nei 4000 karių iš 15-os Vakarų ir buvusio sovietų bloko valstybių. Šioms pratyboms JAV administracija skiria ypatingą dėmesį. Jas savo pasisakymuose pastaruoju metu yra minėję valstybės sekretorius Warrenas Christopheris ir gynybos sekretorius Williams Perry. Per pačias pratybas joms taip pat tikimasi aukščiausių JAV vadovų dėmesio. Tuo tarpu Lietuvos ir JAV kariuomenių būriai rengiasi bendroms pratyboms Lietuvoje, kurios rugpjūčio mėnesį vyks Rūklos bazėje Jonavos rajone.

AGEP

Į Lietuvą parskrido savas "Boeing 737-200"

Birželio 30 d. į Vilnių buvo parskraidintas "Lietuvos avialinijų" išsigytas lėktuvas "Boeing 737 200". Anksčiau buvo planuojama, kad lėktuvas Lietuvą pasieks birželio 29 dieną.

Šis lėktuvas "Lietuvos avialinijos" už 8,3 mln. dolerių nusipirko iš JAV kompanijos, kurios pavadinimas neskelbiamas. Sutartis su šia kompanija buvo pasirašyta kovo 21 dieną. Iki šiol 1982 metais pagamintą lėktuvą eksploatavo JAV aviakompanija "Delta Airlines". Penktadienį 12 val. lėktuvas, jau nudažytas "Lietuvos avialinijų" spalvomis, buvo parskraidintas į Vilniaus tarptautinį aerouostą. Lėktuvui bus suteiktas Stepono Dariaus vardas.

Naujajam "Boeing 737 200" pirkti buvo suteiktos 3,5 mln. dolerių JAV bankų paskolos ir 11,5 mln. neprocentinė paskola iš valstybės biudžeto. Iš viso šiam pirkiniiui skirta beveik 6,4 mln. JAV dolerių. Neprocentinė paskola iš biudžeto skirta trims mėnesiams ir rugsėjo 1-ąją turės būti gražinta. Ateityje LAL ketina išsigyti ir daugiau tokio modelio lėktuvų. Balandį aviakompanija tolesnėms deryboms išsirikino JAV firmą "Empire Capital Corporation", taip pat pasiūliusią 1982 metų gamybos orlaivį. Iki šiol "Lietuvos avialinijos" naudojo tik vieną lėktuvą "Boeing 737-200", nuomojamą iš Airijos kompanijos GPA. Vyriausybė neseniai kaip tik nutarė pratęsti pusei metų 1,5 mln. JAV dolerių garantiją, suteiktą Airijos kompanijai GPA pagal sudarytą lėktuvo "Boeing 737-200" nuomos sutartį, pradedant šį laiką skaičiuoti nuo š. m. birželio 21 dienos.

AGEP

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė - Europos krepšinio čempionato sidabro medalininkė. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

JAV LB dienos Washingtono

Kęstutis K. Miklas

(Pabaiga)

Apylinkių suvažiavimo atidarymas

Suvažiavimas buvo pradėtas šeštadienį, birželio 10 dienos rytą, ir jis tęsėsi dvi dienas. Jį atidarė JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, pirmiausiai pasveikindama visus suvažiavusius ir palinkėdama, kad šis pirmasis apylinkių suvažiavimas būtų darbingas ir visiems naudingas. Apgailėstavo, kad ne visoms apylinkėms čia atstovaujama. Daugelis jų finansškai nepajėgios, kad galėtų padengti savo atstovų kelionės ir pragyvenimo išlaidas Washingtono. Nepaisant to, vis dėl to suvažiavo gražus būrys atstovų iš beveik visų JAV LB apygardų.

Tik nesimatė jų iš Connecticut ir Massachussets apygardų. Tačiau matėsi atstovai iš tolimosios Kalifornijos, iš Seattle m. Washingtono valstijos, net iš Hawaii, taip pat iš Floridos, Michigan, Illinois, Ohio, Nebraska, Pensilvanijos, Maryland ir, žinoma, ir Washingtono miesto apylinkių. New Yorko apygardai atstovavo apygardos pirmininkė Laima Šileikytė - Hood, Queens apylinkės atstovė Vida Jankauskienė, naujųjų atėvių apylinkės "Versmė" atstovai dr. Algis Pliūra ir Albina Baniėnė ir Great Necko apylinkės atstovai šiuo eilučių autorius.

Suvažiavimą taip pat sveikino JAV LB Tarybos prezidento vykdomoji vicepirmininkė Angelė Nelsienė ir keturios dalyvavusios

apygardų valdybų pirmininkės: Vidurio Vakarų - Birutė Vindašienė, Vakarų - Violeta Gedgaudienė, Michigano - Liuda Rugienienė ir New Yorko - Laima Šileikytė - Hood.

Po to pirmininkė pristatė devynis Krašto valdybos narius, sėdinčius prie prezidiumo stalo. Kiekvienas pristatytas narys gavo progą tarti žodį apie savo pareigas valdyboje ir apie savo veiklos sritį. Pirmasis pristatytas Valdybos vykdomasis vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas pareiškė, kad jis yra pakviestas Lietuvos prezidento būti jo patarėjų specialioms projektams ir, kad jis persikels į Vilnių ir tas pareigas pradės eiti nuo šių metų rugsėjo 1 dienos. Dėl savo tolimosio buvimo Krašto valdyboje sprendimą padarysias vėliau. Po jo kalbėjo socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė, visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. K. Pau-

lius Žygas, Ekonominių reikalų tarybos pirmininkas Algis Rimas, Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė, Kultūros tarybos pirmininkė igaliojinė Laima Vanderstoep, vicepirmininkas Mokslo reikalams dr. Vitolis Vengris, vicepirmininkas Sporto reikalams Algis Rugienius, naujoji Jaunimo sąjungos pirmininkė Ramunė Kligytė ir išdinininkas Ramutis Pliūra. Baigusi šį pristatymą, pirmininkė kalbėjo apie būtinumą apylinkėse palaikyti nuolatinius ryšius su vietos kongresmanais ir senatoriais, kad, reikalui esant, žinotų apie lietuvius, apie Lietuvą, ir kad prašant kokios nors paramos Lietuvos reikalui, galėtų padėti. Tuos pareigūnus reikia nuolat informuoti, ir tai galima puikiai atsiekti, išrašant jiems Bendruomenės leidžiamą žurnalą "Bridges".

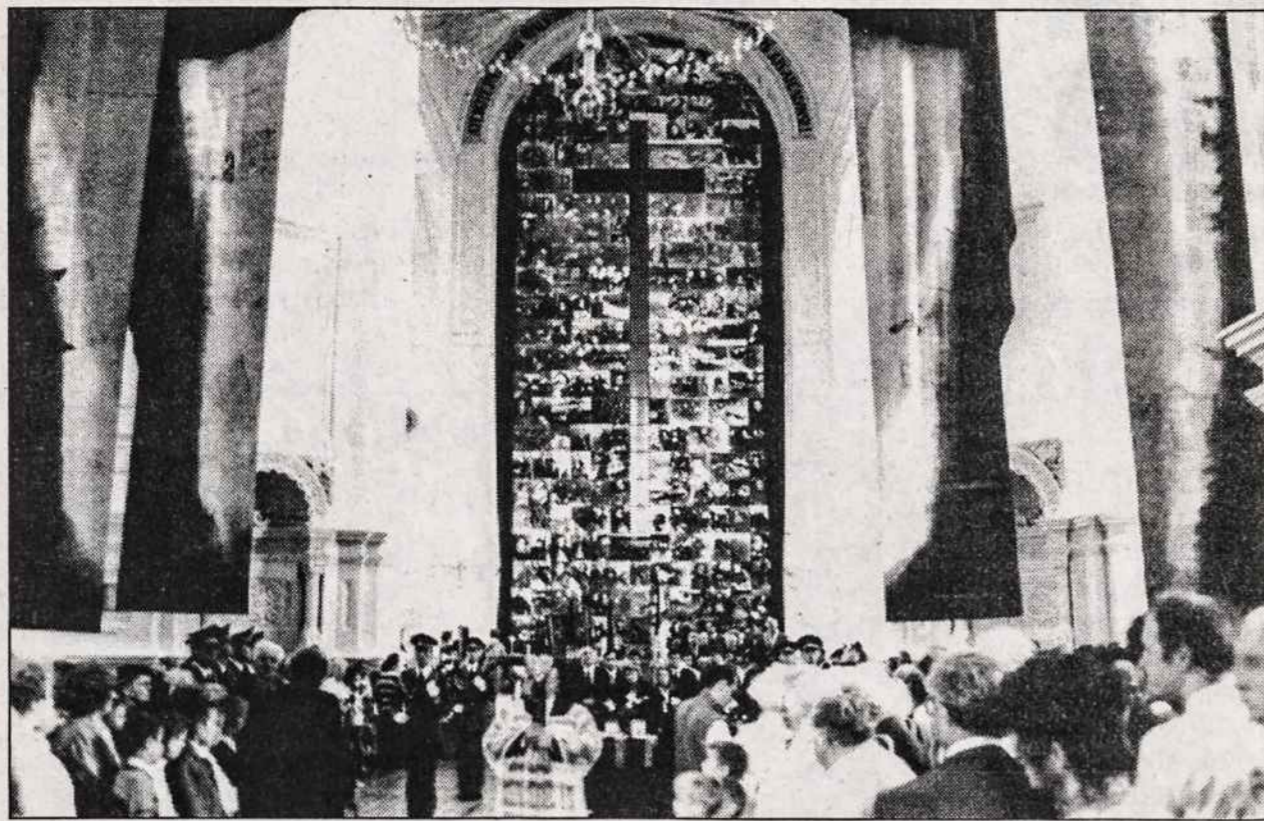
Pavyzdys, kaip reikia veikti Toliau pagal darbotvarkę sekė

simpoziumas apie dabartinę LB apylinkių veiklą. Pavyzdžiui buvo parinktos dvi charakteringės apylinkės. Apie jas kalbėjo Aušrelė Sakalaitė iš Omahos LB apylinkės, Nebraskos valstijoje ir Irena Blekys iš Washingtono valstijos apylinkės Seattle mieste.

A. Sakalaitė, kalbėdama apie savo Omahos apylinkę, akcentavo, kad jai priklauso visi šioje vietovėje gyvenantieji lietuviai. LB apylinkės valdyba Omahoje yra vyriausias organas ir koordinatorių visai veiklai, ir po jo skėčiu glaudžiasi visos kitos organizacijos. Veikimas yra darnus. Pagrindiniams renginiams visad vadovauja apylinkės valdyba, pasitarkindama asmenimis iš kitų organizacijų. Nuo praėjusių metų rudens apylinkė apsiėmė globoti Kauno Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų studentus, po penkis kas pusmetį, atvykstan-

(nukelta į 2 psl.)

Kauno Igulio bažnyčios altorius padarytas iš tremties kankinių fotografijų, o aplink audiniai, kur įamžinta tremtis.

JAV LB dienos Washingtone

(atkelta iš 2 psl.)

čius studijoms į Omahos Creighton universitetą pagal susitarimą su Fordhamo universitetu New Yorke. Apie lietuvius, jų veiklą ir apie Lietuvą Omahoje visi žino. Ir tai dėka pasišventusių Bendruomenie darbuotojų.

Anot Irenos Blekytės, Seattle mieste esanti apylinkė yra nedidukė. Jai priklauso lietuviai, išsiskleidę po visą Washingtono valstiją. Ir dėl to ji yra pasivadinusi Washingtono valstijos apylinkė. Ją sudaro lietuviai profesionalai, visi su aukštuoju mokslu, atvykę čionai darbu universitete ir pramonėje, daugiausiai Boeing lėktuvų gamyklos firmoje. Daugumas jų yra jauni ir yra sudarę mišrias šeimas. Bet tai neklaido organizuotam lietuviškam gyvenimui ir veikimui, kuris pasidarė ypač aktyvus 1989 - 1990 metų laikotarpyje po ambasadoriaus Stasio Lozoraičio vizito Lietuvai atplėšiant nuo sovietinio jungo. Kadangi šeimos gan jaunos, tad yra nemažai vaikų. Šiuo metu priskaitoma iki 35 ikimokyklinio amžiaus. Apylinkės ribose yra tautinių šokių grupė. Valdyba rengia Vasario 16 minėjimus, į kuriuos suvažiuoja lietuviai, gyvena už kelių šimtų mylių. Valdyba šau-

Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) suvažiavimas

Gegužės 12 - 14 d. Vilniaus universiteto teatro salėje ir Lietuvos katalikų mokslo akademijos patalpose vyko Lietuvos Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas, kuriame dalyvavo 47 delegatai, atstovaujantys Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio studentų ateitininkų kuopoms, korporacijoms ir grupėms. Į suvažiavimą taip pat atvyko Ateitininkų federacijos vadovas Juozas Polikaitis ir buvęs išeivijos studentų ateitininkų vicepirmininkas Algirdas Lukoševičius. Renginyje prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis, kurias Šv. Jono bažnyčioje aukėjo Vilniaus vyskupas augziliaras J. Tunaitis, Kauno vyskupas augziliaras S. Tamkevičius, kun. G. Grušas, kun. R. Repšys, MIC. Per šv. mišias studento ateitininko įžodį davė šeši studentai. Sakydamas pamokslą vyskupas S. Tamkevičius akcentavo Evangelijos palaiminimų reikšmę ateitininkijos kasdienybei bei veiklai. Po pamaldų suvažiavimo dalyviai išklusė keletą paskaitų.

Vilniaus Religinių studijų centro darbuotoja doc. Eglė Laumenskaitė kritiškai vertino inteligentijos ir studentijos vaidmenį postkomunistinėje Rytų Europoje, nusakė diletantizmo bei abejingumo plitimo Lietuvos dabartinėje visuomenėje priežastis, akcentavo būtinybę stiprinti krikščioniškosios visuo-

menės poveikį dabartinei padėčiai. Laikiniai einantis Lietuvos ateitininkų federacijos pirmininko pareigas Vidas Abraitis aptarė vidinio gyvenimo ir krikščioniškosios veiklos sąryšį. Studentų ateitininkų pranešimai apėmė įvairias temas, nuo sukauptos patirties vertinimo iki konkrečių dabarties uždavinių svarstymo. Siūlyta aktyviau remti mokslėivius, specializuoti kuopų, klubų ar korporacijų veiklą.

Suvažiavimo dalyviai taip pat svarstė naują SAS statuto projektą ir veiklos programą, kuri, pasak jos autorių, turėtų sukonkretinti ateitininkijos idėjas ir santykius su aplinka. Kalbėjusiųjų teigimu, konkrečių ateitininkiškos studentijos tikslų bei užmojų įvardijimas paskatintų daugiau studentų įsitraukti į organizacijos veiklą. Suvažiavimas patvirtino programos sąrangą ir nutarė ją galutinai priimti rugsėjo mėnesį Palangoje įvyksiančioje Studentų ateitininkų sąjungos konferencijoje.

Suvažiavimo pabaigoje buvo išrinkta nauja SAS centro valdyba, kurios pirmininku tapo Ričardas Novošinskas (KTU, I kursas), vicepirmininke - Janina Šalkauskytė (Vilniaus pedagoginis universitetas, I kursas), sekretore - Aušra Giedrikaitė (VDU, IV kursas), išdininku - Kęstutis Bagdžius (Žemės ūkio akademija, I kursas).

V.R.L.S.

vais, ypač su Lietuvių Bendruomene, yra nuoširdi iki šiai dienai. Ir šiandien, būdamas The Jamestown Foundation direktoriato narys, niekad neatsisako dalyvauti lietuvių renginiuose ir tarti žodį Amerikos politikos klausimais Lietuvos atžvilgiu.

LB Krašto valdyba, įvertindama jo nuopelnus ir draugystę lietuviams, dalyvaujant jo tėvams, nutarė jį pagerbti. Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė įteikė jam išgraviruotą padėkos plakete.

Kultūros tarybos projektas

JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkei Alei Keželienei negalint dalyvauti šiame suvažiavime, jos vardu projektą apie išsaugojimą išeivijos istorijos pateikė Laima Vanderstoep.

Kad nedingtų užmarštin LB veikla, ypač Amerikoje, jau dabar yra svarbu susirūpinti, kad visi tos veiklos istoriniai bruožai būtų išsaugoti. Jau praėjo 40 su viršum metų nuo Bendruomenės išikūrimo. Nuo to laiko jau daug jos kūrėjų nebėra mūsų tarpe, daug jų yra jau senyvo amžiaus, daug apylinkių dėl narių sumažėjimo vos vos beegzistuoja, ir jų archyvai nežinia kur yra. Kultūros taryba prašo, kad apylinkės surašytų savo istoriją, pagaudautina, lietuvių ir anglų kalbomis, ir visa tai kartu su nuotraukomis bei kita dokumentacija, taip pat su užrašytais juostoje dar mūsų tarpe esančių kultūrininkų, politikų bei visuome-

Palankus metas Evangelijos skelbimui

Birželio 8 d. Vatikane popiežius Jonas Paulius II specialioje audiencijoje priėmė pasirengimo 2000-ųjų metų jubiliejui komiteto narius, vadovaujamus kardinolo Roger Etchegarey, kaip tik pabaigusius savo pirmąją plenarinę asamblėją. Kaip sakoma ta proga paskelbtame spaudos komunikate, didysis 2000-ųjų metų jubiliejus palankus metas atnaujintam Evangelijos skelbimui, kuris turi būti pažymėtas susitaikymo ir atleidimo ženklais. Šios nuostatos ir laikėsi dvi dienas Vatikane posėdžiavę centrinio pasirengimo jubiliejui komiteto, įsteigto jau praeitų metų lapkričio 15 dieną, nariai. Plenarinėje asamblėjoje dalyvavo visi komiteto nariai, t. y. 31, atstovaujantys 17 kraštų iš 5 kontinentų. Buvo nagrinėjami pasiūlymai, kuriuos pateikė 8 komisijos - teologinė - istorinė, pastoracinė, liturginė, ekumeninė, tarpreliginio dialogo, socialinė, meninė - kultūrinė ir komisija naujiesiems kankiniams - bei keturi komitetai - Romos, Jeruzalės, socialinės komunikacijos priemonių ir techninis, kaip įgyvendinti popiežiaus Jono Pauliaus II apaštalinio laiško Tertio Millenio Adveniente nuorodas. Kreipdamasis į audiencijos da-

nininkų prisiminimais, perduotų jos archyvu.

Ar verta priklausyti Bendruomenei?

Šia tema buvo du prelegentai - JAV Lietuvių jaunimo sąjungos naujoji pirmininkė Ramunė Kligyte ir naujųjų ateivių apylinkės "Versmė" pirmininkas dr. Algimantas Pliūra.

Kalbėdama apie priklausomumą Bendruomenei, R. Kligyte pabrėžė, kad jaunimas visad ejo ir eina kartu su ja. Jaunimas nori dirbti organizaciniame darbe, ne vien tik nešioti vėliavas ar tik kėdes sustatinėti salėje. Jis pats nori organizuoti, pats paruošti programas ir būti atsakingas už savo darbą. Ji prašo apylinkių, kur dar nėra jaunimo sąjungos skyrių padėti suorganizuoti juos. O jei to negalima, tai bent pranešti sąjungos centrui pavienių jaunuolių adresus.

Dr. Pliūra bandė nušviesti, kodėl ši naujųjų ateivių apylinkė susikūrė ir kodėl ji apsisprendė įsijungti į JAV Lietuvių Bendruomenę. Pagrindine priežastim reikia laikyti, kad tarp naujųjų ateivių ir išeivijos yra taip vadinamas kultūrų skirtumas, įgytas per 50 metų gyvenant skirtingose sistemose. Naujoji apylinkė nori priklausyti Bendruomenei ir ji veiks jos įstatų ribose. Ji įsikūrė New Yorke, bet apima visus naujuosius ateivius, kurių priskaitoma iki 350, įskaitant ir gyvenančius New Yorko apylinkių - New Jersey ir Connecticut valstijose.

"Darbo sesija"

Tokiu vardu buvo pavadinta paskutinioji pirmosios suvažiavimo dienos darbotvarkės dalis. Čia vyko diskusijos apie egzistuojančias problemas ir kasdienes rūpesčius apylinkių veikloje. O jų yra apšči. Daugumas narių yra jau vyresnio amžiaus ir jie jau dažnai nebepajėgia lankyti parengimų vakarais ar blogam orui esant. Jaunimo beveik neįmanoma įtraukti į bet kokią veiklą, nes jam neįdomu, nes ji daugiau domina svetimtaučių aplinka, kurioje jis daugiausiai laiko praleidžia. Šeštadienines mokyklas užsidaria ar merdi dėl vaikų stokos, nes ateivių pirmoji karta dažniausiai sukuria mišrias šeimas, ir savo vaikų nebeleidžia į liuanistines šeštadienines mokyklas. Kai kuriose apylinkėse ir jų valdybose yra narių, nekaltančių lietuviškai. Tai susirinki-

mai ir posėdžiai yra pravedami anglų kalba. Tų problemų yra tiek daug, kad čia, dėl vietos stokos, neįmanoma visų išvardinti.

Suvažiavimo pabaiga

Birželio 11 d. tuoj po pusryčių suvažiavimo programa buvo tęsiama. Sekė Krašto valdybos pirmininkės Reginos Narušienės pranešimas apie jos dalyvavimą Lietuvos Seimo ir PLB atstovų posėdžiuose Vilniuje, svarstant pataisas Lietuvos pilietybės įstatymui, ir dr. K. Bobelio sušaukta pranešimas apie jos dalyvavimą Lietuvos Seimo ir PLB atstovų posėdyje dėl sudarymo Lietuvos Seimo ir Išeivijos veiklos koordinacinės komisijos, iš kurio ji, pareiškusį protestą, demonstratyviai išėjo. Jos pranešimas buvo įrašytas juostoje ir pagr. mintys išspausdintos ankstesnia-

mai ir posėdžiai yra pravedami anglų kalba. Tų problemų yra tiek daug, kad čia, dėl vietos stokos, neįmanoma visų išvardinti.

mai ir posėdžiai yra pravedami anglų kalba. Tų problemų yra tiek daug, kad čia, dėl vietos stokos, neįmanoma visų išvardinti.

Po visų pranešimų įvyko visa eilė diskusijų ir pasiūlymų įvairiais klausimais, ypač dėl pinigų surinkimo Bendruomenės veiklos finansavimui. Dr. V. Bieliauskas, pasirėmęs "Darbo sesijoje" keltomis problemomis, prieš uždarant šį suvažiavimą, pristatė kelias išvadas, kurias apylinkių atstovai priėmė vienbalsiai.

Suvažiavimo oficialioji dalis buvo baigta 12 val. Iš čia daugumas atstovų skubėjo į mišias, kurias Šv. Dominiko bažnyčioje aukėjo kun. Ričardas Krukoniš.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNAS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radziūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais: 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150

- TAI MŪSU VIENINTLĖ VIETA -
- GAUSI PARODU SALE -

+

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

VRLS

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com

Istorinis žvilgsnis į Liepos 4-ąją

Kiekvienų metų liepos 4-ąją amerikiečiai atsisveičia su istorija, kuri padėjo pamatus dabartiniams Jungtinių Amerikos Valstijų valstybingumo principams, tapusiems kelrodžiu visoms demokratinėms valstybėms.

1776 metų sausį Thomas Paine parašė pamfletą "Common Sense", kurime jis klausė, kaip žmonės kovoti prieš karalių ir tuo pačiu atvirai pripažinti lojalumą jam? Kompromisų dienos baigėsi ir toks didžiulis kontinentas - Šiaurės Amerika, skirtas būti laisvų žmonių namais. Tūkstančiai skaitė šias eiles, pasisėdami visiško atsiskyrimo nuo Didžiosios Britanijos idėjas.

1776 metų pavasarį N. Carolina valstija pirmoji paskyrė savo delegatus į Kongresą Nepriklausomybei paskelbti, o Virginia valstijoje buvo nuspręsta jos delegalizuoti ir savo pasiūlymus. Taip 1776 m. gimė dramatiškas Richard Henry Lee sprendimas deklaruojantis, kad Jungtinės Kolonijos yra ir turi teisę būti nepriklausomomis nuo Britų Karūnos.

Liepos 2 d. ši rezoliucija buvo priimta ir prasidėjo debatai dėl Thomas Jefferson deklaracijos, metančios kaltinimus Karaliui George Trečiajam. Vienas iš kaltinimų - "vergijos ir prekybos vergais" buvo atmestas, pasipriešinus pietinėms vergvaldžių kolonijoms atstovams.

Liepos 4 d. Nepriklausomybės Deklaracija buvo priimta ir nuspręsta surašyti ją ant odos, kai kuriems Kongreso nariams pasirašius vėliau. Tai buvo negrįžtamas ryžtingas žingsnis į laisvę, nors iki jos buvo toli.

Deklaracija padėjo pagrindus Amerikos supratimui apie valdžią ir nustebino pasaulį keliom, atrodytu paprastom, tačiau ilgos žmonijos istorijos subrandintom idėjom apie tai, kad Dievas sukūrė visus žmones lygiais, suteikdamas jiems teises ir gyvenimą, laisvę ir laimės siekimą. Valdžia yra skirta užtikrinti šioms teisėms ir jei ji to nedaro, žmonės yra laisvi turėti naują valdžią. Šie teiginiai tapo naujų vyriausybių valstybėse kelrodžiu.

Patrankų šūviai ir raiteliai išnešiojo šias žinias ir generolo Washington perskaitė Nepriklausomybės Deklaracijos žodžiai savo kariams sustiprino jų dvasią ir ryžtą kovai.

Deklaracija dabar saugoma helio pripildytame inde Nacionaliniuose Archyvuose Washington, D. C., o amerikiečiai švenčia savo reikšmingiausią valstybės šventę Liepos 4-ąją.

Ir šiomet, kaip visada, visuose Amerikos miestuose sproginės fejerverkai, žmonės džiaugsis švente, kurios idealai metų bėgyje neišnyko, o atvirkesčiai - stiprėjo, pasipildydami vis nauja reikšme.

Kai kas gal ir neprisimins, o gal ir iš viso dar nėra sužinojęs Liepos 4-osios reikšmės ir idealų. Gimimu Amerikoje įgaunamos laisvės dažnai suprantamos, kaip egzistuojančios visur. Tačiau tą dieną daugelyje pasaulio šalių žmonės dar tik kovos už tokias visiems amerikiečiams įprastas teises - gyventi laisvai, laisvus rinkimus, žodžio ir spaudos laisvę. Tą dieną vėl kris artilerijos sviediniai Bosnijoje, aidės šūviai Čėčėnijoje ir daugelyje pasaulio vietų, kur žmonės bandys jau jėga vieni kitiems įrodyti priešingą supratimą - kad žmonės ar tautos nėra lygūs. Galbūt vėl daugelis jų atsisveičia su viltimi, kad vyriausybė ir prezidentas nepamiršo Liepos 4-osios idealų, kurie yra brangūs ne vien tik Amerikos žmonėms.

Bažnytinių chorų šventė "Soli Deo Gloria"

Gegužės 13 - 14 d. Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero Jėzuitų bažnyčioje vyko Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centro ir Jėzuitų gimnazijos surengta trečioji arkivyskupijos vaikų ir jaunimo bažnytinių chorų šventė "Soli Deo Gloria". Renginio pradžioje dalyviai bei svečiai pasveikino arkivyskupijos Evangelizacijos centro pirmininkas kun. R. Norvila, kuris pabrėžė, jog ši šventė nelaikytina konkursu. Šventės tikslas, kaip žymi jau jos pavadinimas "Soli Deo Gloria" (Vienam Dievui garbė), - būti viena didele Viešpatį garbinančia šeima, džiaugtis, kad esame Dievo vaikai.

Chorų pasirodymus pradėjo Kauno sakralinės muzikos mokyklos choras "Giesmė", vėliau giedoją Kauno Jėzuitų vid. m. los, Kauno Sakralinės muzikos mokyklos jaunučių ir vaikų, Kauno Šv. Antano bažnyčios vaikų chorai, Jėzuitų bažnyčios jaunimo grupė, Vaišvydavos vaikų, Kauno Šilainių parapijos ir Domeikavos vaikų ir jaunimo chorai, Kauno Benediktinų Šv. Mikalojaus bažnyčios choralo ir Vytauto Didžiojo bažnyčios jaunimo folkloro grupės, Jonavos Šv. Jokūbo bažnyčios vaikų ir merginų jungtinė grupė, Vilkiškos bažnyčios ir Kėdainių Šv. Jurgio bažnyčios jaunimo chorai,

Kauno Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčios jaunimo choras, svečiai iš Kretingos - Šv. Antano kolegijos religinio folkloro grupė.

Po koncerto šv. mišias Jėzuitų bažnyčioje aukėjo Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius, vyskupas iš Lenkijos Bronislaw Dembowski, kiti kunigai. Per pamokslą vyskupas S. Tamkevičius pasidžiaugė vykstančia švente. Labai svarbu, sakė jis, kad giedotų ne tik lūpos, bet ir bergalinio džiaugsmo kupinos širdys. Ganytojas linkėjo renginio dalyviams gyventi "vientisą, ne dvejojant" gyvenimą.

Antrąją šventės dieną paskaitą "Muzika liturgijoje" skaitė kun. Gracijus Sakalauskas. Liturginė muziką prelegentas pavadino "viena iš subtiliausių žmogaus bendravimo su Dievu formų". Kunigas išsamiau aiškino liturginės muzikos sąvoką, atskleidė esminį jos skirtumą nuo religinės muzikos, atkreipė dėmesį, kokį svarbų vaidmenį liturginės muzikos atlikimui turi tam tikros erdvės pasirinkimas, tinkamas žodžio ir sakinio intonavimas, jo reikšmės akcentavimas. Prelegentas linkėjo giesmininkams stengtis, kad muzikoje būtų daugiau "švelnios religinės pajautos" ir kuo mažiau svetimybų, galinčių suardyti religinės muzikos pobūdį.

Šventę užbaigė Kauno Sakralinės muzikos mokyklos choro "Pastoralė" ir Kretingos Šv. Antano kolegijos spiričiuelsų grupės koncertas. Arkivyskupijos Evangelizacijos centro pirmininkas kun. R. Norvila dėkojo visiems prisidėjusiems prie šios šventės organizavimo, ypač Jėzuitų gimnazijos mokytojai V. Tamulynei-

nei, VDU studentei G. Bielskytei, kun. Gr. Sakalauskui, ses. D. Virbalaitei, architektėi R. Billiūnei, aktolei I. Paliulytei. Kunigas taip sakė, jog bažnytinių chorų šventė atskleidė didelę bažnytines muzikos įvairovę ir "nuostabų grožį", ir linkėjo, kad ši jau trečioji šventė taptų tradicine. **VRLS**

Susijuskieme vienybe maldoje ir darbe

Tokius žodžius ištare Želvos Jaunimo Centro dvasinis vadovas kun. klebonas Petras Avižienis pirmosios dvasingumo ir meno stovyklos atidarymo metu. Jis džiaugėsi, kad į kvietimą atsiliepė daugelis šeimų ir su mažais bei didesniais vaikais atskubėjo apžiūrėti nuostabią tautodailininkės tapytojos Dalios Kalesinskienės iš Vilkiškos paroda, keramikų Romos ir Stasio Golisčių iš Vaišvydavos keramikos darbų ekspoziciją bei žaislų suvėjos želvietės Eglės Kančikienės linksmuosius žaisliukus. Buvo gera visiems stebėti kaip mažiausieji šventės dalyviai - 2 - 6 metų vaikai čia pat kūrė vaidinimą su pasiūtais žaislais. Jų auklėtoja Zita Butiškytė išradimais vedė visus į pasakų pasaulį. Skambėjo ūkininkų dukros Astos Potockaitės "virkdomas" smuikas, raliavo mokyklos direktoriaus Vido Tavoro pučiama dūdelė...

Jaunimo Centro vadovė Janina Daurelienė išraiškiai apibū-

dino ne tik šios stovyklos, vykstančios mokinių vėlykinių atostogų metu tikslus, bet ir nušvietė visą Jaunimo Centro perspektyvą.

Kaip ir šios stovyklos dienomis, vaikai, jaunimas ir visi norintys, bus mokomi dirbti keramikos dirbinius (vazeles, molinius ašočius, dubenėlius, medalius, suvenyrus ir kt.), siūti lėles (kad mamytėms nereikėtų pirkti taip brangių ir ne visada linksmų žaisliukų), austi tautines juostas, drožti iš medžio šaukštus, gaminti kryželius, kopyltstulpius ir kitus dirbinius. Vadovė prašė visus praeiti upelių krantais ir prisirinkti karklų vėtylių, iš kurių mokysis pinti krepšelius, vazonėlius, dekoratyvinius dirbinius. Vasaros metu bus visi kviečiami į dvi stovyklas po savaitę, kur ne tik dirbs meno darbus, mokysis meniškai atlikti menininkų pamokytus darbus, bet skirs nemažai laiko dvasiniais pokalbiais, maldai, žygiams po nuostabias Lietuvos vietas. Jaunimo Centro patalpose veiks dirbtuvės su puikia šiuolaikine įranga (jeigu Dievas duos rėmėjų!), bus įrengta religinės ir meno literatūros biblioteka, maldos kambarys, jaunimo foto ir muzikos studijos.

Žinoma, kol kas daugelis dalykų dar tik svajonėse, nes JC pastato užbaigimui nėra lėšų, o iš parapijiečių kuklių paaugotų litukų neužtenka net siuvimo mašinai įsigyti. Štai šios stovyklos menininkai paaukojo savo trijų parų laiką, nepagaliję lėšų atvykti tolimą kelią, dirbo, mokė, dalijosi savo žiniomis ir gerumu neatlyginamai. Uždarant stovyklą, kun. Petras aukėjo šv. mišias už šiuos menininkus, laimino juos ir visus dalyvius ragindamas auginti Dievo duotas dovanas, brandinti tyriausius jausmus mūsų tėvynės Lietuvos ateičiai.

Tą pavakarę pasodintas uosiu-kas jau išleido lapelius, jis stiebiasi į saulę, kaip ir pirmieji Želvos jaunimo centro daigai. **J.D.**

Žymaus Lietuvos tarpukario Lietuvos diplomato, politiko Kazio Škirpos sūnus Kazys Kestutis su žmona Kristina ir anūkiais Viktorija ir Aleksandru prie naujos Kazio Škirpos ir jo žmonos Bronės Neniškytės-Škirpienės amžino atilsio vietos Petrašiūnų kapinėse Kaune š.m. birželio 17 dieną.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

21

Gal taigoje ji gangrenuoja nuo uodu, gala dykumoje į ją igėlė gijra (gyvatės rūšis - red. past.)?..

Atslinko ruduo, iškritę pirmasis šerkšnas... Gyvenimas ėjo savo vaga. Vieną tylų rytmetį į griovį nusileido pirmoji snaigė. Ji buvo didelė ir graži kaip iš Anderseno pasakos. Po jos nusileido antra, trečia, ir tartum baltos drobulės užklojo būsimą miesto trasą. Kitą rytmetį po mūsų kojoms sausai sutriokšdė ledas: žemės paviršius ėmė kaustyti pašalas. Dar vėliau išsuko pūga: grioviai ir vamzdžiai dingę po stora ledo pluta, o nuo kauburių čiuzinėjo vaikai su rogutėmis.

Ir tada jie sugrįžo. Tartum iš po žemės išlindo šlaunis su planšete. Linksmai sukaukšėjo žemė, ir šaltas viduržiemio oras sudrebėjo nuo energingų keiksmų. Ekskavatorius riaumoją lyg trys šimtai liūtų, o jo kaušas, atsitrenkdamas į kietą ir betoną žemę, trinksėjo kai pirmoji pavasario perkūnija. Užsikrėtė energija ir gamta: staugė kaukė vėjas, kėlė sniego sūkurius. Niekas nebesitiesė vatinuko ant žemės knarktelėti, sumuštinis valgė, pasišokinėdami ant vienos kojos ir nepaleisdami iš rankų kastuvo...

Taip, būtent toks dabar yra mūsų žmogus, toks priešakinis mūsų darbo metodas ir tokia atsilikusi nuo tikrovės patarlė. Ištaisykime ją! Arba bent pakeiskime kita, tinkamesne, pavyzdžiui: "Galva dangų remia, barzda žemę šluoja" arba "Su kuo sutapsi, toks ir pats patapsi", arba "Galvos netekęs, kepurės verkią"...

Senis Šaltis dideliems

Kai žmogus pagalvoji apie Naujuosius Metus, darosi kiek apmaudū: vaikams - eglutė, dovanos. Senis Šaltis (Kalėdų senelis - red. past.), apelsinai, žaidimai, pasakos, romantika, tuo tarpu suaugusiems - šampano kamštis. O juk jie, suaugę, tą naktį ne mažiau už

mažuosius trokšta iliuzijų ir senio su maišu... Bet jei imtų Senis Šaltis ir, atsistojęs už slenkščio, sušuktų:

- Didučiai, aš pas jus! -

tai vargšai didieji ne iš karto patikėtų savo laime. Pamane, kad tai koks maišais apsikarstęs perėjūnas, jį beregint nubildintų nuo laiptų. Iškilus aikštėn teisybei, jie pastatytų gumbuotą ir neatgavusį sąmonės senį ant koju, šliūkštelėtų ant barzdos valerijono, pridėtų prie gumbo šaltą lygintuvą ir įsviestų atgal į butą. Tokie jau suaugę: sunku iš karto išsikvototi jų pasitikėjimą, bet, kai išsikvoji, susirink kovos lauke savo plunksnas ir dumk, kol ne vėlu.

Tai gi, dideli yra dideli, todėl, suprantama, didesni reikalavimai keliami ir jų Seniui Šaltčiui. Visų pirma, tai turi būti tikras senis, o ne išsukęs į peniuarą dubleris. Tikra, neišnuomota turi būti jo barzda, nosis - natūraliai raudona, kaip ano vežiko, kepurė turi būti iš tikro kartono su tikru briliantu, ant tikro kartūninio apsiausto turi būti prisitūtos tikros žvaigždės ir tikras mėnulis, net nosinė turi būti tikra. Seniui Šaltčiui iš paskos seka tikra fejta su bikini ir tikra meška, kuri velka ant kupros tikrą drobinį maišą su tikromis dovanomis.

Visa ši trijulė įžengia į kambarį gerokai po vidurnakčio, kai mažieji, pakisę po pagalvėlę visą Plastmasių (plastiko - red.past.) gamyklos asortimenta, saldžiai miega, o didieji laukia nesulaukia savo valandos. Ant eglutės jau sudegė visos žvakės. Viskas suvalgyta ir išgerta. Visų niūrūs žvilgsniai susmeigti į duris. Veidai ištęse ir netekę paskutinės vilties - lyg eileje batams gauti. Kai kas jau graibosi pirštinių. Tada, žinoma, ir įžengia minėta trijulė.

- Na, didučiai, - pasisveikina Senis Šaltis valerijonu kvepiančiu balsu, - šit ir aš! Sveiki gyvi, didučiai!

- Atskrido bimbaldas, saulei patekėjus, - burbteli kažkas, bet susitardę pradeda ceremonialą: - Tai iš kur tu, seneli, atkeliavai? - Aš, didučiai, - bilsteli lazda senis, - atkeliavau iš ten, kur baltos meškos. Ar buvot kuris pas baltas meškas?

Didučiai kukliai nuleidžia akis: gal kuris ir buvo, bet geriau nesigirti. Tiek jau to.

- Tenai, su meškėmis, - tęsia senis, - aš gyvenau jau dvidešimt devyneri metai...

- Ė tu ten, šalčiui! - sušnypščia iš kampo vienas nespėjęs suvaikėti didutis. - Neperlenk, seni, lazdos!

- Juokauju, juokauju, - skubiai atlenkia lazda senis. - Aš pas jus

tiesiai iš skraidančios lėkštės!

- Teisingai, - pagiria kampinis. - Taip ir reikėjo pradėti. Pilk, seni, toliau!

Senio akys sužabuoja: tikri seniai nemėgsta būti vadinami seniais, ypač kai šalimais tikra fejta.

- Aš atėjau, - pila jis daug sodresniu balsu, - pasižiūrėti, ką jūs veikiate, kuo užsiėmė, kaip žaidžiate, kaip reverensus darote, kokius eilėraštkus per šventes deklamuojate... - Senis išsitraukia saldainį. - Na?

- Užteks tų pliauškalų, - nekantriai stukteli jam muskulingiausias didutis. - Atrišk, seni, maišą! Vikriai!

Senis prikanda lūpą ir prisitraukia maišą.

Didučiai neišlaiko: iš visų kampų it sviediniai surieda prie maišo, viens per kitą stengiasi ne tik ranką, bet ir nosį maišan iškišti, pačiupinėti, pauostyti, įkainoti... Nežinia, kas būtų likę iš maišo ir senio, jei ne meška. Tvipriomis letenomis ji kilsteli visus iš karto ir sustato į eilę. Išgali tvarka; maišas plačiai atvėpiamas, ir fejta išima iš jo paketą su kortele.

- Petriukas, - paskelbia ji.

Prie maišo pripuola Petras, šoferis, ir ištisia ranką į tikrą dovaną.

- Abonementas į kamerinės muzikos koncertų ciklą, - įteikia jam Senis Šaltis. - Žiūrėk, Petriuk, nepraleisk nė vieno koncerto, šiukštu!.. Žydrūnelis!

Priešais Senį Šaltį atsistoja jau pažįstamas kampinis didutis, skraidančios lėkštės įkvėpėjas. I jo rankas lyg glėbys malkų šūsteli visa krūva senos neapmokėtos paskolos obligacijų.

- Dviem "Fiatams" (automobiliams - red. past.) užteks ir dar "Javai" (motociklas-red. past.), - nudžiugina Žydrūną Senis Šaltis. - Tik, žiūrėk, nepamiršk ir draugų į grybus pavėžinti! - Aš juos pavėžinsiu! - rėkia Žydrūnelis, - Aš ir jus pavėžinsiu! Aš jus su visa jūsų lėkste taip pavėžinsiu.

- Laimutė! - sušunka fejta.

Prieina jauna, bet labai apdairi ir praktiška būtybė. Meška įbruka jai tikrą kūdikį su vystykla.

- O šita... vyrų? - pareikalauja Laimutė.

- Vyrų, - skėsteli rankomis Senis Šaltis, - kada nors vėliau. Mes negalime visko sugrūsti, - maišas plyštų. Gintarėlis!

Gintarėlis, boksininkas, gauna vertingą knygą apie molekules

(nukelta į 4 psl.)

□ Estija panaikino liepos 12-osios dienos riba, iki kada visi Estijos gyventojai nepiliečiai privalėjo gauti gyvenimo Estijoje leidimą. Šis įstatymas pagrindinai lietė rusiškai kalbančiuosius. Buvo akivaizdu, kad apie 100,000 gyventojų nespės gauti leidimų gyventi Estijoje. Estijos Vyriausybė pareiškė, kad naujasis Estijos gyventojų įstatymas bus priimtas per ateinančiuosius 4-6 mėnesius ir jis bus aiškiai suformuluotas.

□ JAV viceprezidentas Al Gore birželio 28 dieną atvyko į Maskvą ir iš karto išreiškė savo pagarbą Rusijos premjerui Viktor Černomirdyn, kuris neseniai sėkmingai užbaigė įkaitų, kurie buvo paimti Čėčėnu, krizę. Gore jau aerouoste pareiškė: "Draugai, turite teisę didžiuliais draugais", kada jis stovėjo šalia Rusijos premjero. JAV viceprezidentas keturių dienų darbotvarkėje buvo svarbiausias klausimas: \$12 milijonų vertės JAV-Rusijos urano sutartis ir Maskvos pasiūlytas urano pardavimas Iranui, kam priešinosi JAV. Gore savo kalbose tiesiogiai nekomentavo Rusijos ir Čėčėnijos politinio konflikto esmės. Gore vizito metu lydėjo keli kabineto nariai. Černomirdyn išreiškė JAV viceprezidentui savo padėką už jo vizitą Rusijon "tokiai sunkiai Rusijai metu".

□ Ortodoksų bažnyčios lyderis patriarchas Bartholomew I birželio 28 d. susitiko su Vatikano komiteto galva kardinolu Camillo Ruini. Susitikimo tikslas - bandyti suartinti tikėjimus po beveik 1000 metų atsiskyrimo. Ortodoksų Bažnyčios patriarchas jaučia didžiulę opoziciją savo Bažnyčioje dėl bandymų užmegzti glaudžius ryšius su Vatikanu.

□ Įvairius gėrimus gaminančios kompanijos, besiveržiančios į Rytų rinką, susiduria su įprastu konkuruojančiu priešu alumi. Čekai, išgeriantys per metus daugiau kaip 140 (1 kvorta = 1,14 litro) kvortų alaus, yra tarp pasaulio alaus gėrėjų čempionų.

Muzikos pasaulio idomybės

Vanessa - Mae Nicholson, nepaprastų gabumų mergaitė veik nepamišo, kai jos 200 tūkst. svarų sterlingų (570 tūkst. dol.) vertės smuikas, buvo smarkiai netyčia sugadintas.

1761 Guadagnini pagamintas smuikas, kurių yra tik 300 pasaulyje, buvo pažeistas, kai jaunoji smuikininkė suklupo ir nukrito per repeticiją Reading Hexagon teatre, Anglijoje. Šešiolikametė muzikantė pasakė, kad labai pergyvena ir kad tai tas pats, kas turėti sunkiai sergantį giminaitį.

Vanessa - Mae Nicholson gimė Singapūre (Singapore) tą pačią dieną, kaip ir jos herojus - Maestro Paganini. Būdamas ketverių metų kartu su tėvais persikėlė gyventi į Londoną ir pradėjo mokytis piano, o aštuonerių groti su smuiku. 11 metų ji buvo priimta į Karališkąjį Muzikos Koledžą, o 13-os tapo jauniausia muzikante grojančia smuiku Bethoveno ir Mocarto kūrinius su Londono simfoniniu orkestru.

Tai buvo ne pirmas nelaimingas atsitikimas su jos smuiku, kuri sausio mėnesį buvo pavogę, tačiau policijai pavyko grąžinti sveiką jį "as fit as a fiddle".

Tačiau kitai gabiui smuikininkei Christine Thomas pasisekė labiau, kai jos mama Sotheby aukcione nupirko dešimtmetei dukrai Stradivarijaus smuiką už 375 tūkst. svarų sterlingų (1 milijoną 68 tūkst. dol.). Smuikas "tylėjo" 38 metus, nuo to laiko, kai mirė ankstesnis jo savininkas žymus dirigentas Tom Jenkins.

pagal AP

Chicagoje koncertuos pianistė Mūza Rubackytė

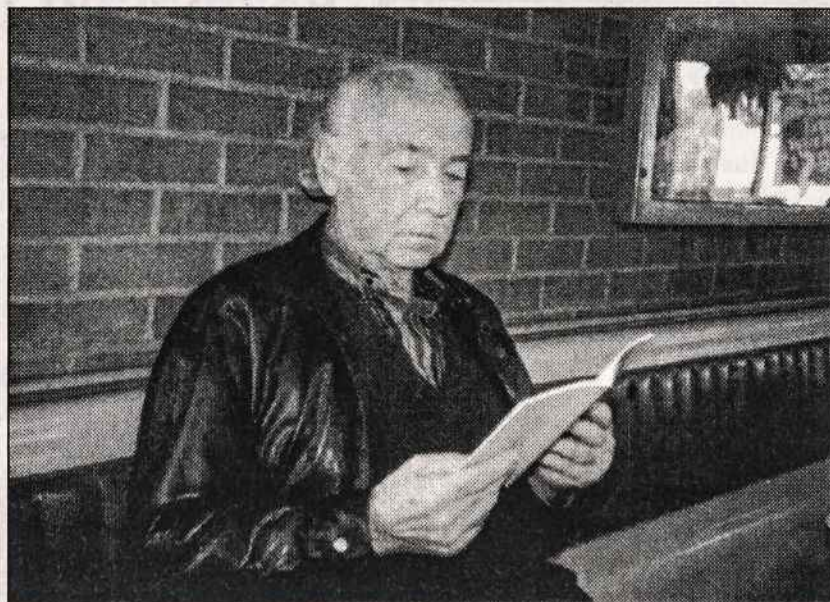
Viena iš žymiausių Lietuvos pianisčių Mūza Rubackytė, kuri šiuo metu dėsto Paryžiaus konservatorijoje, atvyksta koncertuoti į du Amerikoje vykstančius muzikos festivalius. Pianistė sutiko koncertuoti ir Chicagoje liepos 22 d.) ir East Hamptone (liepos 31 d.) vykstančiuose muzikos festivaliuose. Čia reikia pažymėti, kad M. Rubackytė Čiurlionio kūrinius fortepionu įgrojo į du kompaktinius diskus, kuriuos išleido "Marco Polo" firma. (beje, jiems paaiškinimus parašė prof. V. Landsbergis).

Suprantama, kad liepos 16 d. Chicagoje gali būti karšta ir gal mūsų tautiečiai nėra įpratę vasaros mėnesiais lankyti koncertus. Tačiau, reikia manyti, kad Mūzos Rubackytės atžvilgiu bus padaryta išimtis ir į Jaunimo Centrą tą papiegtie susirinks gausus mūsų tautiečių būrys pagerbiant M. K. Čiurlionį ir tarptautinės reikšmės pianistę - Mūzą Rubackytę.

E. Šulaitis

Kviečiami jaunesni talentai

Jaunuoliai nuo 15 iki 30 metų kviečiami dalyvauti jaunųjų talentų popietės programoje spalio 22 d. Chicago Jaunimo Centre. Besireiškiantys muzikos, literatūros, vaidybos srityje prašomi skambinti Andrei Tijūnėlienei tel. 708 537 - 7949, 708 541 - 3702 arba siųsti vaizdajuostę ar garisiajuostę šiuo adresu: 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

Poetas Donius Remys iš Chicagos priemiesčių, neseniai išleisdamas Lietuvoje savo ketvirtąjį poezijos rinkinį.

Ed. Šulaičio nuotrauka

Lietuvaičių pergalės

"Darbininko" redakcija gavo iš skaitytojos Jadvygos Ostrogorskienės iš Boise, Idaho valstijos idomią informaciją apie tarptautines dviračių sporto varžybas "PowerBar International Women's Challenge", nušviestas "Idaho Statesmen" laikraštje.

Šių metų birželio 15 d. Idaho valstijoje prasidėjusiose ir 11-ką dienų trukusiose 12-os etapų dviračių rungtynėse dalyvavo 23-jos keturių moterų komandos, kurios varžėsi dėl rekordinės šio sporto Amerikoje moterų varžybose sumos - \$75 000. Amerikos kompanijos negali pinigų šiam populiarejančiam moterų sportui, ypač jei jis olimpinis. Stipriausių dviratininkių laukia Olimpiada Atlantoje.

Lietuvos Olimpinių komitetas finansavo dviratininkių kelionę į JAV, o išlaidomis čia pasirūpino varžybų organizatoriai.

Žurnalistas Mike Prater savo straipsnių seriją apie keturias Lietuvos dviratininkes pavadino "Rasa's Diary", t.y. pabrėždamas komandos lyderės ir "spokesman" Rasos Polikevičiūtės, praejusiu metų antros geriausios dviratininkės pasaulyje, įnašą atstovaujant Lietuvos sportininkus šiose varžybose. Pažymėtina, kad jas globojo, dirbo vertėju (lietuvaitės nemoka angliškai) ir vairuotoju William Ostrogorsky iš Boise miesto, Idaho.

Žurnalistas trumpai supažindino laikraščio "Idaho Statesmen" skaitytojus su trumpa Lietuvos istorija, jos nepriklausomybės atstatymu bei geografinėmis ir demografinėmis žiniomis.

Nors Lietuvoje šis moterų sportas nėra populiarus, lyginant su krepšiniu, tačiau yra apie 18 pasaulinio lygio dviratininkių. Tai, be Rasos Polikevičiūtės 24 m. amžiaus šioje komandoje dalyvavo jos dvyne sesuo Jolanta, taip pat Liuda Triabaitė, 27 m. amžiaus ir jauniausia dalyvė 19-os metų Edita Pučinskaitė.

Lietuvaitės pateisino dviračių sporto mėgėjų ir vertintojų lūkesčius, nusileisdamos tik amerikiečių "Saturn" komandai, o geriausia jauniausia dviratininke (iš jaunesnių nei 21 m.) tapo Edita Pučinskaitė, beje, laimėjusi net 9-į etapų, ir bendroje įskaitytoje užėmusi 12-ą vietą. Jos komandos draugės atsiliko: Rasa Polikevičiūtė - 14-a, Jolanta Polikevičiūtė - 20-a ir Liuda Triabaitė - 24-a. Pirmą vietą bendroje įskaitytoje laimėjo "Saturn" komandos lyderė Dede Demet.

Lietuvaičių komanda didelę dalį laisvalaikio po kievienų varžybų paskyrė parduotuvėms. Merginos pažymėjo, kad pirmo karštiligė visą laiką lydėjo jas, o jų treneriui Valerijui Konovalovui didžiausią įspūdį paliko tokių didelių varžybų puiki organizacija. Dviratininkės stebino, kad Amerika ne tokia, kokia rodoma Hollywood filmuose su Bruce Willis ar Clint Eastwood, o amerikiečiai yra labai geri žmonės. Lietuvaitės patenkintos antrąja vieta, pirmą kartą dalyvaujant šiose lenktynėse ir piniginiams laimėjimams - iš viso \$8650, kurių didelę dalį išleido dovanoms ne tik giminėms ir draugams, bet ir "bosams". Amerikiečių žurnalistas savo

parengė A. J.

Ketvirtasis D. Remio poezijos rinkinys

Chicago pasiekė ketvirtasis Doniaus Remio poezijos rinkinys. Jau keturi metai iš eilės šis Clarendon Hills miestelyje prie Chicagos gyvenantis poezijos mėgėjas Lietuvoje išleidžia po vieną poezijos knygutę. Šiemetinis rinkinys (kaip ir ankstesnieji turi 64 puslapius) vadinasi "Svajonių gėlės". Pradedant 1992 metais išleista: "Išsipildymo sala", "Aukštinė vasara" ir "Išlikęs džiaugsmas".

Įdomu, kad D. Remys, kuris šiemet atšventė savo 70-įjį gimtadienį, dabar apie pusmetį praleidžia Lietuvoje, nes Palangoje yra įsigijęs butą. Ten ir gimsta jo didžioji dalis kūrybos. Šiemet savo tėvynėje jis norėjo poezijos leidinį išleisti prieš vasaros pradžią. Ir tas jam pasisekė.

Reikia pažymėti, kad D. Remio poezija yra nuoširdi ir nesudėtinga. Jis eiluoja ramiai, kalba visiems suprantama kalba. Pažymėtina, jog poezija susidomėjo dar vaikystėje Mažeikiuose, o taip pat atvykęs Amerikon neužmiršo šio pomėgio. Gerokai anksčiau jo eilėraščių yra tilpę ir dienraščiui "Draugo" kultūriniam priede.

Jo naujausias poezijos rinkinys, pavadintas "Svajonių gėlės" turi du skyrius: "Gyvenimo vingiuose" ir "Žvaigždžių takais". Knygelės dailininkė J. Daukantaitė pagirtina už jos gražų apipavidalinimą. Išleista 1995 m. Vilniuje, leidykla "Vinika". Tiražas 700 egz. E. Š.

reportažuose pažymėjo, kad dauguma Lietuvos gyventojų - katalikai, o lietuvaitės rungtyniavo tikėdamos Dievo pagalbos.

Po puikaus pasirodymo Idahe, birželio 26 d. jos išskrido į Prancūziją, kur rungtyniaus "Tour de France", šešias savaites truksiančiose lenktynėse.

Apie planus atvykti sekančiais metais į "PowerBar International Women's Challenge" jos kalbėjo pesimistiškai, nes organizatoriai numatę prailginti bendrą rungtynių ilgį iki 1100 mylių, kai šiose varžybose dviratininkės iš viso nuvažiuoja "tik" 533 mylias.

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

sandarą. Tačiau nuostabiausias lauktuvės tenka viengungiui Kostukui: jam įteikiama fejta su bikini,

- Neišdegs! - žengia tris kariškius žingsnius atgal Kostukas. - Šito jau jūs man ir su buldozeriu neįgrūsite! - Jis atsiraitoja rankoves, pasiryžęs susigrumti ne tik su meška, bet ir su visa socializmo stovykla. - Reikia čia man nuogos, kai galiu gauti tiek ir tiek apsirengusių fejų, kurios ir mane patį nuo kojų iki galvos aprens! Duokit kam nors kitam.

Visi vedę vyrai droviai nuleidžia akis ir mintyse ima rėsti fejai namelį iš medinės taros nuo bulgariškų pomidorų.

- Tik pabandyk, šleivakoje, ikišti ją mūsų vyrams! - iškošia meškai uoliųjų statybininkų žmonos. - Visus gaurus nurausim!

Chaosas auga, fejta apalpst. Kostukas oriai maunasi pirštines, šoferis, pasinaudodamas suirute, ideda abonementą į valytojos krepšį, boksininkas, pravėręs langą, sviedžia "Molekulę" į patvorį, o Žydrūnelis įmeta obligacijas į krosnį. Padėtį išgelbsti Alfredukas, aštuoniasdešimtmetis didutis.

- Duokit tą feją man, - taria jis ramiu balsu, - Ji man dietiška kukulį išvirs, vonioj nugarą ištrinks... Seniai ieškau namų darbininkės be priregistravimo.

Fejta apalpst dar kartą, tačiau nėra kada su ja gaišti: lauktuvės dalijamos toliau. Niekas neberodo nesveiko godumo. O kai Šaltis užbaigia ceremoniją ir sulanksto sąrašą, visi apsidairo, ar kiekvienas tikrai gavo savo. Pabandytų negauti!

Meška išpurto ir suvynioja tuščia maiša, o Senis Šaltis nedviprasmiškai įsistebeilija į stalą. Tačiau niekas jo net prie apgraužtų kaulų nekviečia: dar ko, maža čia senių su tuščiais maišais! Tik ir žino duoneliatau po svieta! O čia dar ir mešką priešerk: kad nors būtų netikra! Ir už ką? Už bilietą į kažkokį ciklą, kuris kainuoja 1 rb 30 kp? Už pliką namų darbininkę, kuri ryt poryt atsitemps į namus kareivį? Už beverčius popiergalius? Molekulę?

Isigali slogi tylą - vadinamasis susvetimėjimas. Ką gi, naktis jau praėjo, o su ja ir iliuzijos, romantika; aušta vėsus, blaivus rytmetys, blanksta žvaigždės ne tik danguje, bet ir ant senio kailinių. Mėnulis

akyse ima riestis į raga, net briliantas nustoja žerėjęs, o nosinė... kažin, ar senis iš viso tokį daiktą turi! Tokios tokelės.

Ūmai atsidaro dury, ir įbėga tikras vaikutis. Jis pakirdo anksti, kad surastų ant stalo gabalėlį šventinio torto.

- Seneli, brangusis! - sušunka jis. - Mielasis, gerasis, kaip puiku, kad tebesi čia! Meškute mieloji, fejta nuostabioji! ar nepavargot, ar nesušalot? Eime pas mane, aš...

- Marš, marš į lovą! - trukteli jį už marškinių tėvai. - Nesikišk į suaugusiųjų reikalus! Ne tavo čia senis, marš! O tamstai, - atsigiržta jie į senį, - taip pat nėra čia ko šmėklotis! Turite savo lėkštę, turėkite ir takto!

Senis su tuščiu maišu ir dar tuštesniu skrandžiu dūlina laukan, į speigą, ir pūga. Ir čia, pūgoje, Senis Šaltis pamažėle vėl atsigauna, išsitiesia, atkunta, vėl grįžta jam gera nuotaika ir optimizmas, tikėjimas žmogumi, suaugusiu žmogumi, didučiu.

- Palaukit, - murma jis, vyniodamas briliantą į pakulus ir kinkydamos mešką į roges, - palaukit, kitamet aš jums tokias lauktuves užtaisysiu, kad... Nuo!

Apie auksinį sūrį

Kadaise rašiau, kad mokame - kur reikia ir nereikia - raityti imantrias frazes ir, žvangindami grafiną, trykšti neišsenkančiais gražbylystės fontanais.

Šie iškalbingi laikai pamažėle praeina. Dvidešimt treji pokario metai pagaliau mus šiaip taip įtikino, kad tauresnio metalo už tylą nėra ir nebus. Nūnai per susirinkimus mes dažniausiai sėdime su pilnomis burnomis auksinio sūrio, ir jokia lapė neprivers mus ištarti pragaištingojo "karr..."

Sykį atsidūriau susirinkime, kur svečiavosi žinomas visuomenės veikėjas. Pirmininkaujantis pristatė jį trumpai drūtai:

- Labai didžiungamės susilaukė tokio žymaus svečio. Neabejoju, - atsisuko į salę, - kad rasime apie ką pakalbėti, pasidalsinsim mintimis apie rūpimas visuomenines problemas.

Salė pritariamai nusišypsojo. Svečias, taip pat neabejodamas, kad bus apie ką padiskutuoti, linktelėjo galvą.

Pirmininkaujantis, reikšmingai pažvelgęs į susirinkusius, atsėdo, ir salėje išvyravo šilta, minkšta ir visai neslogi tylą - tokia būna

prieš gyvą pokalbį.

- Kas pradės? - tebetvyrant šiltai tylai, vėl atsistojo pirmininkaujantis.

Visi guviai apsidairė, ieškodami pradedančiojo. Bet jo nebuvo. Arba dar neatvyko, arba išrūko dar prieš susirinkimą.

- Sakoma: tylą - gera byla, - atsigrėžęs į svečią, nusijuokė pirmininkaujantis,

Salė taip pat tyliai nusijuokė. Neišlaikęs sukikeno ir svečias. Salė, paskatinta jo kikenimo, tęsė gerą bylą toliau.

- Vis dėlto reikėtų pradėti, - suserimo pirmininkaujantis ir patarškino pieštuku į stalą: atseit, užteks mieta rytį.

Po jo tarkstelėjimo tylą pasidarė dar tylesnė, o tuo pačiu gera byla - dar geresnė.

- Na! - suragino pirmininkas sale, tarsi užsispyrusį arklį.

- Ne vilkas, nesuėsiu, - pabandė juokauti lauktas svečias, šluostydamosis į staltiesę suprakaitavusius delnus.

- Drašiau, drašiau, - vėl paragijo pirmininkaujantis. - Pirmyn! Visa salė loštelėjo atgal.

- Draugas Kočiuka, - užmetė spinningą pirmininkaujantis, - gal jūs? Visada toks aktyvus...

Pasigirdo prancūziškos spynos trakstelėjimas - tai draugas Kočiuka surakino savo žandikaulius.

- Drauge Bendoriene, - pasisuko į dešinę pirmininkaujantis, - jūs ten kažką įdomiai šnibždat... Pasakykite garsiai, nesivaržykite.

Bendorienė išnyko - beveik iki pusės sulindo į savo krepšį. Situacija ėmė darytis daugiau negu savotiška.

- Jeigu nėra pasisakančių, - padarė taktinį manevrą pirmininkaujantis, - gal tada pereisime prie klausimų lauktam svečiui. Kam kas neaišku - klauskite.

Visi klausiamai susižvalgė. Atrodė, tuoj tuoj ant svečio plūptelės devyniasdešimt klausimų.

- Draugas Didžiokai, jūs, regis, žadėjote kažko paklausti - grėsmingai priminė pirmininkaujantis aukščiausiai išlindusiai galvai.

Draugo Didžioko galva ūmai pranyko; pranyko ir kitos galvos - tarsi kas būtų po salę dalgiu pasišvaistęs.

Pirmininkaujančio pažandėse išsoko grumulai. Jis pasijuto kaip kapitonas žiurkių apleistame laive: nei šaukti, nei plaukti.

Svečias ėmė sukstis į jį lyg saulėgrąža į saulę.

(Bus daugiau)

Daytona Beach, FL

Motinos dienos šventė įvyko gegužės 14 d. Ją suruošė Lietuvos Klubas, vadovaujamas Jono Daugėlos. Ormond Beach Prince of Peace parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos mišios, o salėje vyko šventės minėjimo programa. Pirmininkas J. Daugėla tarė žodį, apibūdindamas Motinos dienos prasmę ir pasidžiaugdamas, kad ši diena vėl švenčiama Lietuvoje. Kartu paminėjo lietuvės Motinos kančias siaučiant komunizmo terorui ir tėvynės Motinos meilę plačiai išsklydusiems jos vaikams.

Muziko Antano Skridulio vadovaujamas "Sietyno" choras atliko meninę šventės dalį. Choro giesmės pamaldose ir Motinos dienos dienai pritaikytos dainos papildė ir praturtino šventės prasmę ir nuotaiką. Atskirus pranešimus susirinkusiems padarė APPLE organizacijos kursų Lietuvos mokytojams atstovė Vida Lanytė - Anton ir LB apylinkės pirmininkė dr. B. Preikštienė.

Birželio 7 d., apylinkės lietuviams pageidaujant, šiemet jau trečią kartą įvyko L. Bendruomenės organizuojami pabėgimo pietūs. Pirmininkė dr. Birutė Preikštienė pranešė, kad LB Floridos apygardos pastangomis Lietuvos sportininkai, olimpinų žaidynių kandidatė, plaukikai Laimai Petrutytei buvo su-

rinkta virš 600 dolerių, kurie skiriami jos anglų kalbos pamokų apmokėjimui. Išlaikius kalbos egzaminus, L. Petrutytė gaus pilną stipendiją studijuoti Miami universitete ir toliau lavintis plaukimo sporte. Daytona Beach tam reikalui suaukojo \$265.

Pasižymėjęs ir premijuotas žurnalistas Jurgis Janušaitis, rengėjų prašomas, pabėgimo dalyviams papasakojo apie baisų Dresdeno bombardavimą, kurį jam, kartu su kitais pabėgėliais lietuviais teko pergyventi. Šis pasakojimas atidengė visą, dar taip neseniai praėjusio karo baisybę ir nevienam sukėlė prisiminimų audrą.

Birželio 10 d. Birutės Kožičienės iniciatyva buvo sušauktas "Saulutės" rėmėjų susirinkimas ir įsteigtas šios organizacijos Daytona Beach skyrius. Dalyvaujant keliolikai asmenų, buvo išrinkta skyriaus valdyba, nustatytas nario mokestis ir aptarti veiklos planai. Valdybą sudaro: pirmininkė B. Kožičienė, vicepirmininkė Algima Dautartienė, sekretorė Dana Kurauskienė, išdinininkė Regina Snarskienė ir narė Olga Kreivėnienė.

Baisiojo Birželio įvykių minėjimą šiemet vėl suruošė LB Daytona Beach apylinkės valdyba. Jis įvyko birželio 18 d., įprastoje Prince of Peace parapijos

bažnyčioje ir salėje. Mišių metu "Sietynas" giedojo minėjimui pritaikytas giesmes, o skaitymus ir savo kūrybos bažnytnines bei Lietuvos kančių intencija maldas atliko rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė.

Siaubingų 1940 - 41 metų įvykių aukos buvo pagerbtos susikaupimo minute ir tautos himnu. Pagrindinis kalbėtojas buvo kun. dr. Eugenijus Gerulis, sveičias iš St. Petersburgo. Įdomios jo paskaitos tema buvo "Lietuva - Hitlerio ir Stalino auka". Prelegentas istorinių faktų šviesoje atskleidė dviejų diktatorių sąmokslą, Lietuvos okupaciją ir jos gyventojų terorizavimą pirmųjų trėmimų bei žudynių bangoje. Paskaitos mintys klausytojams skaudžiai priminė tragišką tautos istorijos laikotarpį ir niekada nepamirštamas Baisiojo Birželio dienas. Pasibaigus paskaitai, poetas ir aktorius Kazimieras Barūnas įspūdingai padeklamavo Bernardo Brazdžionio "Vaidilos Valiūno" eilėraščių ciklo ištraukas, o "Sietynas", A. Skriduliui akompanuojant ir publikai priitariant, padainavo du posmelius iš Sibiro tremtinių dainos "Vežė mane iš namų" ir viltį keliančią, Lietuvoje K. Vasiliausko parašytą dainą "Žemė Lietuvos".

Minėjimą pabaigė LB apylinkės pirmininkė dr. Birutė Preikštienė, padėkodama visiems rengėjams, talkininkams ir programos atlikėjams.

Lietuvių Fondas paskirstė pelną

I vyresniųjų lietuvių centrą "Seklyčią" Lietuvių Fondo vadovybė sukvietė spaudos atstovus, kur atsilankė ir dalis komisijų narių birželio 13 d. Jiems čia buvo pateikti pelno paskirstymo duomenys, kad jie savo ruožtu painformuotų lietuviškąją visuomenę, kam teko Lietuvių Fondo parama.

Juozas Končius vadovavo šiai trumpai programai. Pirmiausia jis kvietė visus pradėti šią vakaronę trumpa susikaupimo minute.

Tada buvo prisiminti tame posėdyje dalyvavę du varduvininkai Antanai: Juodvalkis ir Razma, abu daug nusipelnę Lietuvių Fondui.

Jis sveikino abu Antanus visų susirinkusiųjų vardu ir pareiškė daug gražiausių linkėjimų. Abiejų garbei buvo sugiedota "Ilgiausių metų".

Po to J. Končius perskaitė pirm. Marijos Remienės trumpą sveikinimo žodį, kadangi ji pati nedalyvavo.

Toliau sveikino Fondą Bronius Juodelis "Draugo" redaktorės vardu. Dar sveikino Birutė Jasaitienė LB JAV Krašto valdybos vardu, Regina Kučienė, A. Keželiene ir "L. Lietuvos" redaktorius J. Žemaitis, o raštu Jurgis Janušaitis iš Floridos.

Visi įvertino L.F. atliekamą darbą, jo nuolatine paramą lie-

tuvių kultūrai ir lietuvių bei išlaikyti.

Po to buvo pakviesta Daina Kojelytė, Pelno Skirstymo k-jos pirmininkė. Ji padalino visiems informaciją raštu apie šių metų pelno paskirstymą, 1995 metais L.F. iš savo gauto pelno pateikė paskirstymui 260,000 dol. Iš šios sumos teko:

I - švietimo reikalams, įskaitant ir Lietuvos bei LB remiamas mokyklas Gudijoje, Lenkijoje, Moldovoj ir kitur, būtent: 56,709 dol. (21,40%). Be to dar buvo paskirta studentų stipendijoms didžiulė suma 70,505 dol. (26,60%, iš viso šviet. reikalams teko 128,214 dol. (48,00%).

II - Kultūros reikalams: menams 18,800 dol. (6,34%), mokslui 15,500 dol. (5,85%), iš viso 32,300 dol. (12,19%). Ši parama apėmė plačią sritį, į kurią įėjo parama muziejams, teatrams, Lietuvių operai, Čiurlionio galerijai, Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui, LB JAV Krašto valdybai, Lietuvos mokytojų kursams ir kt.

III - Visuomeniniams reikalams, labai plati skalė, užimanti net 14 atskirų pozicijų. Čia buvo paskirta iš viso 105,500 dol. (39,1%). Parama buvo skirta išėivijos lietuviškai spaudai 25,000 dol., studentų vasaros darbams, radijo laidoms, Karaliaučiaus krašto "Naujajam varpui", polit-

kalinių "Laisvės kovų archyviui", Vaikų vilčiai ir kt. Iš viso paskirta 263,000 dol. pridėjus iš anksčiau nepaskirstyto pelno dali.

Toliau dar išvardijamos net 25 institucijos, kurioms teko LF parama. Čia įeina ir specialūs fondeliai, kurių stambiausias prel. J. Prunskio, siekias net 5,000 dol. sumą.

Pateikiamos ir studentų stipendininku pavardės: iš Lietuvos paskirta 25-iesiems, o iš kitur - 11-kai. Po pranešimo atsirado ir keletas klausimų, į kuriuos D. Kojelytė plačiai atsakė.

Visų nuotaika pagerėjo, kai Antanai atkimšo šampano butelius ir Seklyčios padavėjos ėmė krauti valgius ant stalų.

Tenka dar priminti, kad po trumpą žodį tarė vald. pirm. Stasys Baras ir garbės pirm. Antanas Razma, kuris tik apgalvėjo, kad ne visų prašymai galėjo būti patenkinti.

Nuotaika buvo giedra ir nuoširdi, džiaugtasi, kad Lietuvių Fondas vis auga ir gali paremti tiek daug įvairių lietuvių stiprinančių apraiškų visose gyvenimo srityse.

Visų dalyvių bendras troškimas - kad Lietuvių Fondas augtu, o jo vaisiais galėtų pasinaudoti vis didesnis skaičius prašančiųjų.

Apol. P. Bagdonas

Lietuvos sportininkai atvyksta į Buffalo, NY

Liepos 13 - 23 dienomis Buffalo, NY yra rengiamos pasaulio lengvatikos veteranų sportininkų pirmenybės. Anksčiau į šias varžybas buvo planavusios atvykti tik 4 moterys lengvatietės, tačiau neseniai atėjo laiškas (jį gavo JAV LB vicepirmin. sporto reikalams Algis Rugienius) iš Lietuvos lengvatikos veteranų asociacijos pirm. B. Kalėdienės buvusios garsios ietininkės), sakantios, kad Lietuva į Buffalo atsiunčia apie 30 asmenų.

"Mes labai prašytume Jūsų pagalbos nakvynės ir maitinimo klausimu. Jeigu Buffalo gyvena lietuvių, tai gal jie sutiktų priimti pas save, o jei ne - tai mes galėtume apsigyventi universiteto bendrabutyje pigiausiu tarifu - 36 - 40 dol. parai (nakvynė ir maitinimas vienam žmogui). Jeigu galėtumėte mums nors kiek padėti šiuo klausimu mes atsilygindami Jums, kuo reikės padėsime V. Pasaulio lietuvių sporto žaidynių metu. Susisiekti su Buffalo čempionato orgkomitetu galite telefonu (716) 852 - 2765".

Čia yra labai rimtas kreipimasis, kurio turėtų nepraleisti negirdomis mūsų sporto mėgėjai, ypatingai gyvenantieji Buffalo, NY ar netoli nuo šio miesto įsikūrusieji mūsų tautiečiai. Mes žinome, kad Lietuvoje daug žmonių uždirba tik 40 dolerių mėnesiui, tad kaip jie galėtų atsilyginti už 10 dienų viešnagę Amerikoje po 40 dolerių parai? Mes taip pat žinome, kad čia atvykstantieji sportininkai iš tėvynės yra buvę pasaulinio ar tarptautinio garso lengvatikos specialistai, kurie daugelį metų garsino lietuvių vardą, nežiūrind, kad tais laikais visa garbė tekdavo Lietuvai valdžiusiai Sovietų Sąjungai. Tačiau dabar jie jau atstovauja laisvą Lietuvą ir jie tuo labai džiaugiasi. Šiuo reikalu galintieji padėti, prašomi skambinti Algiiui Rugieniui tel. (810) 642 - 7049.

E.Š.

Rezoliucija susilaukia rėmėjų

Kongresmano Christopher Cox (R-CA) Karaliaučiaus srities demilitarizavimo klausimu Atstovų Rūmams pateiktoji rezoliucija, H. Con. Res. 51, susilaukia rėmėjų. Jau penki kongresmanai tapo oficialiais ko-sponsorais: keturi respublikonai - David Funderburk (NC), John L. Mica (FL), Ron Packard (CA), Michael P. Forbes (NY) ir vienas demokratas Martin Frost (TX).

Šiomis dienomis kongresmanas Cox visiems kitiems 435 kolegoms išsiuntinėjo "Dear Colleague" laišką, kviesdamas šią rezoliuciją paremti. Labai įdomu, kad šiame laiške jis cituoja faktiškai pirmojo išsivadavusios Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio pareiškimo ištrauką: "Nerealu galvoti apie Europos stabilumą ir saugumą, kol rusai Europos centre laiko ofenzyviniams ir imperialistiniams tikslams karines jėgas".

Amerikos Baltų Laisvės lyga prašo visus Amerikos baltus ir kitus amerikiečius kongresmano Cox iniciatyvą paremti. Skambinkime, rašykime laiškus ir siųskime telegramas savo distrikto kongresmanams ir raginkime juos tapti House Concurrent resolution 51 kosponsorais. Galima pasinaudoti ir Hotline for Baltic American Freedom League 1 - 800 - 651 - 1572 numeriu. Užtenka tuo numeriu paskambinti, pasakyti vardą, pavardę, adresą (būtinai ZIP Code), ir telegrama skambintojo kongresmanui bus pasiųsta.

Chicagos žinios

Chicagiečių paroda Vilniuje

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Chicagoje paruošta paroda, tema: "Mano gyvenimo išvaizda - Chicagos stilius" buvo atidaryta birželio 16 d. Vilniuje Šiuolaikinio Meno centre. Tuo laiku Vilniuje kaip tik viešėjo Balzeko lietuvių kultūros muziejaus suorganizuotos ekskursantų grupės nariai, jų tarpe ir pats muziejaus savininkas Stanley Balzekas, muziejaus meno skyriaus vedėjas Danas Lapkus ir kt. Ši ekskursija į Chicago sugrįžo birželio 18 d.

Vladas Adamkus Pietų Korėjoje

Chicagietis Valdas Adamkus atstovavo JAV Aplinkos Apsaugos agentūrai Amerikos - Azijos ekologinės partnerystės ir technologijos bendradarbiavimo konferencijoje, kuri buvo pravesta birželio 11 - 15 dienomis Seoulo mieste P. Korėjoje. Jis šiame suvažiavime birželio 14 d. davė platų pranešimą apie per 25 metus JAV padarytą įnašą į pasaulinį gamtos apsaugos darbą.

Linksmi vakarai Jaunimo Centre

Šeštadienį vakarais Jaunimo Centre yra rengiami linksmi vakarai su dainomis, šokiais ir žaidimais. Juos čia organizuoja vienas iš Lietuvos atvykęs tautietis, o taip pat programoje pasirodantieji dainininkai bei muzikantai yra iš Lietuvos.

Skautų ir skaučių stovykla

Atlanto Rajono skautų ir skaučių stovykla įvyks šiemet nuo rugpjūčio 13 d. iki rugpjūčio 20 d. Bolton, Massachusetts - Camp Resolute amerikiečių skautų stovyklavietėje.

Visų šakų skautai ir skautės prašomi iki liepos 17 d. užsiregistruoti pas savo vietovį vadovus-es, arba tiesiogiai pas stovyklos išdininę v. s. Irena Markevičienę, 17 Agate Avenue, Worcester, MA 01604 - 1173 prisiunčiant registracijos mokestį \$50.00. Pilna stovyklos kaina visai savaitei su maistu yra \$120.00 asmeniui.

Seserijos stovyklos viršininke sutiko būti ps. Aldona Lingeraitienė, 43 Maple Street, Milton, MA. 02186. Brolijos viršininke v. s. Bronius Naras, 30 Ruthen Circle, Shrewsbury, MA 01545. Įvairiais stovyklos klausimais galima tiesiogiai kreiptis pas stovyklos vadovus.

Trečiasis sparnuotas lietuvis

Kaune Vytauto Didžiojo karo muziejuje atidaryta paroda, skirta Felikso Vaitkaus skrydžio "Lituanica II" per Atlantą 60-osioms metinėms. Parodoje - nuotraukos, dokumentai, laiški, "Lituanica II" sparno nuolauža, lėktuvo modelis, tapybos ir skulptūros darbai, knygos, albumai, laikraščiai, rašė apie lakūną. Feliksas Vaitkus (lietuvių emigrantų sūnus) su "Lituanica II" per 21 val. 30 min. nuskrido 51100 km. Nors skrido moderniu lėktuvu, jam nepavyko viršyti Dariaus ir Girėno 6411 km nuotolio, kurį jie įveikė be radijo, orientuodamiesi vien pagal žvaigždes. Tačiau F. Vaitkaus skrydis svarbus ir įdomus tuo, kad Atlantui nugalėti buvo sėkmingai panaudoti naujaisi navigaciniai prietaisai, ypač radijo kompasas. Tai ketvirtas rezultatas pasaulyje po Č.Lindebergo, V.Posto ir J.Materno. Be to, F. Vaitkus buvo šeštasis lakūnas, perskridęs Atlantą vienas.

AGEP

-- **Cape Code LB apylinkės metinis piknikas** įvyks liepos 15 d. šeštadienį, Bronės Jucėnienės sodyboje, Centerville, MA. Pradžia 1 val. popiet. Lietingoro oro atveju, piknikas bus nukeltas į sekmadienį, liepos 16-ąją.

-- **Švento Kazimiero** seserys ruošia linksmą vasaros šventę - festivalį liepos 9 d. nuo 10.30 val. ryto vienuolyno sode, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Atsilankiusiųjų laukia daugybė įdomybių, puikių valgių ir atgaivos. Susirinkusiuosius linksms net trys muzikinės grupės.

-- **Rūta Ignatavičienė** pagal "The Toronto Star" birželio 5 dienos pranešimą laimėjo trečią vietą to dienraščio paskelbtame konkurse "Stock Market Challenge". Konkurse dalyvavo 43,000 dalyvių. Jie turėjo teoretiskai investuoti \$100,000 biržoje, laikantis nurodytų taisyklių.

-- **Prel. Antanui Bungai** ir keturiems kitiems asmenims, dalyvaujant 162 kvietimams sveičiams, Vokietijos Kneipo kurorto Bad Verishofeno miesto burmistras įteikė aukso medalius. Prel. A. Bunga nuo 1967 m. liepos 1 d. vadovavo per 17 metų Bad Verishofene įkurti Šv. Ulricho parapijai, pasižymėjo plačia visuomenine veikla ne tik lietuvių, bet ir vokiečių pastoracijoje. Jo dėka šalia parapijos esanti aikštė pavadinta "Litauer Platz" (Lietuvos aikštė).

-- **Kanadoje įsteigta** dar viena Lietuvos našlaičių šalpos draugija "Globa". Šio fondo iniciatoriai - Kanados lietuvių socialinių reikalų tarnyba, įregistruota Ontario provincijoje kaip pašalpinė draugija (Lithuanian Canadian Social Services Network, Inc., 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.). Jos pirmininkas - V. Kulnys. Šiuo metu "Globa" šelpia 14 vaikų Lietuvoje su \$50 mėnesiui.

-- **Lietuvių Skautų** Sąjungos Europos rajono tradicinė skautų ir skaučių 46-oji vasaros stovykla įvyks liepos 29 - rugpjūčio 5 dienomis Lietuvių Sodyboje, prie Londono, Anglijoje.

-- **42-oji Europos lietuviškųjų studijų savaitė** įvyks liepos 31 d. - rugpjūčio 6 d. Vasario 16-osios gimnazijoje, Romuvoje, 68623 Lampertheim, Lorcherstr. 1, Vokietijoje. Studijų savaitės moderatoriai - Darius Kuolys ir Vincas Natkevičius. Organizatoriai - Alina Griniene ir inž. Robertas Šneideris iš Muncheno. Registruojamasi adresu: A. Grinius, Diemantstr. 7, 80995 München, Germany. Telef. 089 - 150 - 4471.

-- **Algis Grigas**, GT International kelionių biuro savininkas, grįžo iš Europos, pasirašęs labai svarbią ir sėkmingą sutartį su Frankfurto am Main Messe biuru, kuris yra vienas stipriausių ir seniausių konvensijų biurų pasaulyje, gyvuojantis jau 750 metų. Frankfurt Messe dabar aptarnaus daugiau kaip 2,000 klientų, vyksiančių į Baltijos tekstilės ir odos parodą Vilniuje šių metų rugsėjo 12-15 dienomis.

-- **Rūta Kleiva Vidžiūnienė**, gyv. Valencia, CA, keletą metų vadovavusi Lietuvių žurnalistų sąjungai, atsistatydino. Jos pareigas šiuo metu eina Karolis Milkovaitis, taip pat gyvenantis Californijoje. Jis yra populiaraus žurnalo "Pensininkas" redaktorius.

Buvusios chicagietės Ritos Dapkutės restorano "Ritos virtuvė" Vilniuje darbininkė parodė keptus paršiukus.

Monsinoras A. Svarinskas kalba Gedulo ir Vilties dienos minėjime Vilniuje, prie buvusiu KGB rūmų. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Politika persunkta serbų pergale

Lietuva - sidabro laimėtoja Europos krepšinio čempionate

(atkelta iš 1 psl.)

rinktinė. Šiose varžybose Šarūnas Marčiulionis pelnė 27 taškus, atkovojo 7 kamuolius ir žaidė visą laiką. Arvydas Sabonis taip pat turėjo "darbo" - surinko 26 taškus, atkovojo net 17 kamuolių. 19 taškų pelnė Karnišovas.

Finale liepos 2 dieną, sekmadienį, lietuviai susitiko su Jugoslavijos komanda, žaidžiusia pirmą kartą tarptautinėse rungtynėse po dviejų su puse metų pertraukos, kurią lėmė Jungtinių Tautų sankcijos dėl karo Bosnijoje. Jugoslavijos komanda, kuri yra penkis kartus buvusi Europos čempione, šį kartą buvo sudaryta tik iš Serbijos ir Montenegro žaidėjų.

Jugoslaviai laimėjo 96:90, pagelbėjus teisėjams George Tolver iš JAV ir graikui Nikos Pitsilikas. Likus dviem minutėm iki rungtynių pabaigos, Lietuvos krepšininkai galvojo net palikti aikštę, protestuodami prieš blogą teisėjavimą. Serbų valdoma dabartinė Jugoslavija yra geruo-

se santykiuose su graikais, nes juos riša ortodoksų tikėjimas. Tačiau tą sekmadienį graikų minia švilpė ir šaukė, kai buvo grojamas nugalėtojų jugoslavų himnas, o Kroatijos žaidėjai (bronzos medaliai) jau buvo palikę apdovanojimų pakylą. Taip graikų krepšinio mylėtojai išreiškė nepasitenkinimą teisėjavimu ir politika persunkta pergale.

Lietuvos komandos treneris Vladas Garastas pasakė, kad lietuvių krepšininkai nebuvo pakankamai drąsūs, kad paliktų aikštę. Jis pridūrė, kad kažkas norėjo įrodyti, jog Jugoslavija yra geriausia komanda Europoje. V. Garastas pabrėžė, kad lietuviai padarė klaidą, sugrįždami į aikštę. Jis pasakė, kad Jugoslavija neturėjo būti prileista žaisti čempionate kaip šalis-agresorė vykstančiame kare.

- Tai buvo krepšinio dugnas. Teisėjavimas mums kainavo pergalę, - pasakė Šarūnas Marčiulionis, The Seattle SuperSonics gynėjas, pelnęs 32 taškus šiose

rungtynėse.

Arvydas Sabonis žaidimo pabaigoje, dėl pražangų turėjęs palikti aikštę, negalėjo sulaukyti asarų.

Serbijos prezidentas Slobodan Milošević paskubėjo pasveikinti savo komandą su pergale. Tuo tarpu Belgrade serbų sirgaliai, keršydami už graikų sirgalių simpatijas lietuviams, nuėjo prie Graikijos ambasados, kur jie sudaužė du ambasados automobilius, šaukdami: "Mes nevažiuosime į Graikiją atstogauti!".

Kroatiai laimėjo bronzos medalius 73:68 prieš šeimininkus graikus. Daugelis serbų norėjo, kad finale susitiktų Jugoslavija su Kroatija, kuri po pusės metų karo 1991 metais sugebėjo ištrukti iš Jugoslavijos. Serbų sirgaliai sakė, jog nesvarbu, kad Jugoslavija tapo čempionais, svarbu yra tai, kad ji laimėjo prieš Kroatiją (nors ir neteko žaisti vienai prieš kitą).

Tebevykstantis karas Bosnijoje šį kartą persikėlė į Atėnų krepšinio aikštę. Tikėkimės, kad

NAUJOS KNYGOS

Neseniai išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Bešūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas viršelis A. Sutekvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "I Laisvę" Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Nėtolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Idomos medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką, kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiau pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.

Visos knygos gaunamos rašant:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Olimpinis komitetas laikysis Olimpinės chartijos idealų ir neleis kariaujančiai šaliai dalyvauti artėjančioje Olimpinėje žaidynėse Atiantose, JAV. Lietuvos krepšininkai ten pagrįstai atstovaus stipriausią taikingos Europos komandą.

paruošė A. J.
pagal AP

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

JULY PICK-UP SCHEDULE

07/06 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
07/11 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
07/13 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
07/14 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
07/18 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
07/20 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
07/22 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
07/25 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
07/27 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
07/28 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM

Geriausios kelionės į Pabaltijį

LIETUVA '95

Skambinkit mums dėl kelionių sutvarkymo!
Pigiausios kainos per
Finnair ir SAS
Turistinė ir Biznio klasė
- Viešbučiai -

BALTIJOS KRAŠTAI

Prašykite mūsų naujos brošiūros GO BALTIC
apie Skandinaviją ir kitus Pabaltijo kraštus.

1 - 800 - 451 - 9511

UNIONTOURS

Isteigta 1931

245 Fifth Ave., Suite 1101, New York, N.Y. 10016
Tel: 212 - 683 - 9500 Fax: 212 - 683 - 9511

BLASK TRAVEL AGENCY

Skrydžiai į Lietuvą
Skrydžiai iš Lietuvos į JAV
-- Pigiausios kainos --

Kelionės kas savaitę į

Florida	\$460	8 dienos
Washington, DC	\$110	2 dienos
Niagara	\$110	2 dienos

Siunčiame automobilius į Rytų Europą

Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Baltarusiją, Ukrainą, Lenkiją

187 Bedford Ave.
Brooklyn, NY 11211
Tel. (718) 388-5963

Imti "L" traukinį iš Manhattano - pirma stotis Bedford Ave.

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠIĄ VASARĄ

Iš New York arba iš Bostono nuo	Birž.-rugpj.	\$886.00
Chicago arba Florida		\$942.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle		\$1,062.00

Pensininkams - papigintos kainos dažniais atvejais. Kainose neįskaityti mokesčiai.

Mes siūlome papigintus skrydžius į Vakarų Europą, Australiją, Pietų Ameriką, taip pat keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas.

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonora, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

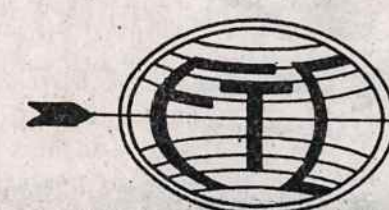
ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$675 r.t.
One way to Vilnius \$370

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Prisiminkim tragiškai žuvusią žurnalistę Jonę Gerulaitytę (1898.IV.16 - 1945.II.14)

Švenčiant II-ojo pasaulinio karo pabaigos 50-tą sukaktį, noriu priminti tragiškai žuvusią vieną mūsų nedaugelio prieškarinių moterų profesionalių žurnalistų Jonę Gerulaitytę, žuvusią Drezdene, didžiojo bombardavimo metu.

-o-

Antrasis pasaulinis karas buvo bene pats žiauriausias iš visų buvusių karų, ką teko patirti ir šių eilučių autoriui. Sunaikinti kultūros paminklai, išdažyti miestai, masinės niekuo nekaltų žmonių žudynės, deportacijos ir t. t.

Vienas tokių labiausiai nukentėjusių buvo šiaurės Europos baroko perlas Drezdenas, kurį anglų ir amerikiečių bombonešiai 1945 metų vasario 13 - 15 d. didele dalimi buvo nušlavę nuo žemės paviršiaus. Visas miestas skendėjo ugnies jūroje, žmonės nežinojo kur dingti. Reikalinga atsimiti, kad tuo metu Drezdene būta labai daug atbėgėlių ne tik iš įvairių Vokietijos miestų, bet ir iš Pabaltijo respublikų, iš kurių žmonės traukėsi nuo artėjančių bolševikų, prisimindami 1941 metų deportacijas. Sąjungininkai tai žinojo, nes jų žvalgyba taip pat gerai veikė. Žuvo virš 50 tūkstančių žmonių. Neatpažinti buvo palaidoti bendrame kape Heidenhofo kapinėse prie Drezdeno. Apie tai pasakojo ir keli lietuviai karininkai, išstrūkę iš Drezdeno ir jūros keliu atvykę į mūsų dalinį Kuršo žiede. Tikrai, buvo kraupu klausytis jų pasakojimo.

Žuvusiųjų tarpe buvo ir žinoma Lietuvos žurnalistė, ELTos vyr. redaktorė Jonė Gerulaitytė. Su tėvais ir broliais pasitraukusi į Bobruiską nuo artėjančių kaize-

riinių vokiečių, baigusi tenai gimnaziją, su dviem broliais ir tėvu grįžo atgal į Lietuvą ir, nieko nelaukdamas stojo į Kauno universiteto humanitarinių mokslų fakultetą. Kad turėtų iš ko gyventi, pradžioje mokytojo. Kadangi pedagoginį darbą buvo sunku suderinti su studijom, ji perėjo į centrinę biblioteką knyginkės pareigoms, po to tapo pakviesta į ELTA, priklausiusią Lietuvos užsienio reikalų ministerijai, kur perėjo visas žurnalistės pakopas nuo korespondentės iki vyr. redaktorės. 1938 - 40 metais buvo išrinkta Lietuvos Žurnalistų Sąjungos reikalų tvarkytoja. Tuo pačiu metu ji spėjo dirbti ir Lietuvos moterų tarybos organe "Moteris ir pasaulis", vesdama krašto ir politinių įvykių apžvalgą. Skaitant jos paruoštą medžiagą, reportažus į akis pirmiausiai krinta stiliaus konkretumas. Ji nemėgsta tuščiažodžiavimo, ilgų, painių sakinių. Jos argumentams, įsitikinimams nemažos įtakos galėjo turėti ir jos brolis div. gen. Z. Gerulaitis, vienas labiausiai apsišvietusių Lietuvos kariuomenės aukšto rango karininkų, kurio 100-osios gimimo metinės Kaune buvo tikrai gražiai paminėtos.

Likimas dažnai iškrečia nelauktą ir tragišką pokštą. J. Gerulaitytė žuvo 1945 metų vasario 14 d., o jos brolis Z. Gerulaitis mirė lageryje tolimoje šiaurėje tų pačių metų kovo 20 d.

Nacstinės okupacijos metais Saksonija paliko slogų išpūdį, nes į ją buvo išvežta gana nemažas skaičius lietuvių priverčiamais darbams vokiečių karinėje pramonėje. Bet iš kitos pusės, pačiame Drezdene ypatingų strate-

ginės reikšmės karinės pramonės imonių nebuvo, jos tapo paslėptos ir užmaskuotos uolose dar gerokai už miesto ribų. Pačiame mieste priešlėktuvinė ir priešcheminė apsauga buvo taip pat menka, ją sudarė lengvi pabūklėliai, kuriuos aptarnaudavo daugiausiai jaunuoliai, neturį didesnės karinės patirties ir kuriems vadovavo kadriniai kariai, kurių nebuvo daug. Todėl nenorom kyla klausimas, ar strateginiu požiūriu sąjungininkams būtina reikėjo bombarduoti kaip tik Drezdeną? Atsakymas gali būti tik vienas - ne! Juoba, kad čia, kaip minėjau, nebuvo sukaupta tiek karinės pramonės gamyklų, kaip anglų Coventry mieste, kurį nacistiniai vokiečiai be gailėsčio subombardavo 1940 ir 1941 metais. Todėl ir sąjungininkų atsakas šiuo atveju nebuvo lygiareikšmis. Gi taktiniu požiūriu šis bombardavimas buvo tik noras parodyti Stalinui sąjungininkų aviacijos galybę. Aišku, galiu ir apsiriki vertindamas šį nehumanišką aktą, vienok faktiškai šis nepateisinamas bombardavimas buvo tik nevykusios karinės logikos išdava.

1973 metais lankiausi Drezdene. Mačiau tuos pajuodusius išlikusius pastatus. O kaip atrodo garsusis Cvingeris! Rytiniai vokiečiai naudojo pačią moderniausią techniką tiems juoduliams pašalinti, tačiau niekas negelbėjo. Todėl buvo nutarta tuos pajuodusius pastatus palikti, kad būsimos kartos savo akimis pamatytų ir atsimintų praėjusio karo baisumus.

Žuvusią žurnalistę J. Gerulaitytę reikėtų prisiminti arba atstatant jos narystę Lietuvos Žurnalistų Sąjungoje, gal įsteigiant jos vardu pavadintą premiją moterims žurnalistėms ar kaip kitaip. Todėl neatidėliokim šio reikalo laukiant geresnių laikų.

Viktoras Gulmanas

V. Daugirdas įteikia choro "Vytis" vadovui ir dirigentui Tadiui Šumskui atminimui plokštelę po išpūdingo choro koncerto Kultūros Židinyje, NY, birželio 27 d. Vytauto Maželio nuotrauka

Netikėtas koncertas Kultūros Židinyje

Per New Yorką į namus išskrido Vilniaus vyrų choras "Vytis". Jis buvo pakviestas į chorų festivalį, kuris vyko Atlanta, GA. Atvykęs birželio 19 d., choras ten diena iš dienos net po kelis kartus koncertavo: dainavo pats vienas, su kitais choralais, įvairiose grupėse ir salėse. Choras grįžo į New Yorką ir turėjo vieną dieną laisvą.

"Laisvės Žiburio" radijas pasinaudojo ta proga ir birželio 27 d., antradienį, 8 v. v. Kultūros Židinyje surengė choro koncertą. Rizika buvo nemaža, nes žmonės dirba, paprasta savaitės diena. Tačiau choras pritraukė pilną salę publikos. Klausytojai atvyko net iš tolimųjų vietovių - Hartfordo, Waterburio.

Truputis choro istorijos

Vyrų choras "Vytis" įkurtas 1975 metais. Chore dainuoja įvairių profesijų vyrai, Vilniaus, Kauno universitetų auklėtiniai. Per 20 metų choras yra turėjęs 400 koncertų: Vokietijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje, Amerikoje, siekė net Korėją. Choras dalyvavo Vilniaus operos, baleto pastatymuose, dainavo su žymiais solistais. Turi platų repertuarą. Dalyvavo Montreux ir Tolosa muzi-

kos festivaliuose, kurie plačiai žinomi Europoje. Chorui priklausė 30 dainininkų. Į šį koncertą buvo atvykę 27 asmenys.

Choro dirigentas ir vadovas yra Tadas Šumskas, koncertmeisterė Daiva Genaitytė.

Su vėliava į sceną

"Laisvės Žiburio" radijo koncertai visada prasideda punktualiai. Ir šį vakarą 8 v. v. prasiskleidė scenos uždanga, į sceną ėmė žygiuoti choro vyrai. Jie turi savo vėliavą: chordoname fone švyti Vytis, surašyti visi titulai. Ją pastatė dešinėje scenos. Choristai sustojo dviem eilėm.

Apsirengimas buvo gana kuklus, nes koncertinė apranga jau buvo supakuota ir parengta kelionei per Atlantą. Visi dėvėjo baltus marškinius su siaura tautine juoste.

Choras turi savo stilių, kurį suformavo dirigentas. Jis scenoje lankstus ir judrus. Dirigentui Tadiui Šumskui ir chorui pavyko atskleisti kūrinių šilumą. Pianinu palydėjo chormeisterė Daiva Genaitytė.

Koncerto programa

Po trumpo Romo Kezio įvado tuoj pradėtas koncertas Kazimiero Viktoro Banaičio daina "Žygis į Vilnių". Choro vadovas gal specialiai parinko išsivijęs kompozitoriaus dainą. Šią dainą mėgo ir vyrų choras "Perkūnas", kurio "būstine" buvo Kultūros Židinyje.

Antroji daina "Aras", kurią irgi mėgo "Perkūnas". Dainos žodžius parašė Viktoras Šimaitis, muziką - Petras Butkus.

Toliau buvo atlikti šie kūriniai: Jean Sibelijus "Tėvynė", Prati-

(nukelta į 8 psl.)

"U.S. - Baltic Foundation" Washingtonė keičiasi personalas

Aivar Rahno, socialinių mokslų studentas iš Tartu universiteto (Estija) grįžta į namus liepos mėnesį ir namus, atlikęs čia, USBF, praktiką ir studijavęs Western Michigan universitete.

Jo vietoje dirbs Robert Gipson, baigiantis politinius mokslus UCLA. Būdamas biznio administracijos specialistu jis papildomai atliko tyrimus apie Baltijos šalių tarptautinę prekybą.

Kitas UCLA studentas - Erin Lenertz baigia biologijos mokslus, tačiau taip pat neabejingas Baltijos šalims.

"U.S. - Baltic Foundation" naujienų biuletenio praėjusią vasarą vyr. redaktorių Eric Jansson vėl grįžo prie savo pareigų. Eric, studijuojantis politinius mokslus Swarthmore koledže, nėra baltiečių kilmės, tačiau jis domisi naudinga USBF veikla ir nori prisidėti dirbdamas šioje organizacijoje prie demokratijos ir laisvos rinkos kūrimo Baltijos šalyse.

inf. gauta ir sutrumpinta iš USBF

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Tris dienas trukęs Lietuvos ir Rusijos derybininkų susitikimas dėl valstybinės sienos ir ekonominės zonos bei kontinentinio šelfo delimitavimo baigėsi be jokių susitarimų. Jokių rezultatų, kuriais galėčiau pasidalinti su visuomene, derybose nepasiekta", interviu pasakė Lietuvos delegacijos vadovas URM sekretorius Rimantas Šidlauskas. Vištyčio miestelyje netoli Kaliningrado srities sienos trečiadienį pasibaigęs susitikimas buvo jau 11-as Lietuvos ir Rusijos valstybinių

delegacijų sienai delimituoti raundas. Rusijos delegacijai jame vadovavo ambasadorius Jurijus Šolmovas. Pasak R. Šidlausko, Lietuvos delegacija šiame susitikime paprašė paaiškinimų dėl Rusijos ketinimų eksploatuoti ginčytinoje teritorijoje Baltijos jūroje esantį naftos telkinį. Tačiau paklaustas apie Rusijos atsakymą, Lietuvos URM sekretorius sakė, jog "nepasakyčiau, kad jį gavom" ir žadėjo toliau siekti Rusijos paaiškinimų. Kaip skelbta, birželio viduryje Rusijos įmonės su Vokietijos kompanijomis susitarė drauge eksploatuoti ginčytinoje teritorijoje Baltijos jūro-

je esantį naftos telkinį D-6. Rusijos vertinimu, telkinyje yra apie 10 mln. tonų naftos ir ji galima būtų eksploatuoti 16 metų, gautum 800 tūkst. tonų naftos per metus. Šio reikinio priklausomybės reikalas iškilo pernai lapkritį, kai Lietuvos ir Rusijos derybininkai suderino šalių sausumos sieną ir pradėjo diskusijas dėl teritorinių vandenų bei ekonominės zonos Baltijos jūroje. Derybos dėl šių reikalų nebaigtos. Todėl, Lietuvos atstovų nuomone, kol nėra nustatyta jūrų siena, šalys turėtų susilaikyti nuo bet kokių veiksmų. Kitą derybų raundą Rusija pasiūlė surengti spalio mėnesį savo teritorijoje.

- Dvejiems metams suteiktus Vokietijos banko "Westdeutsche Landesbank Girocentrale" kreditus Mažeikių valstybinei įmonei "Nafta" teks skubiai grąžinti, ir tai gali turėti liūdną pasekmę gamyklos veiklai. Birželio 22 dienos vyriausybės nutarimas numato, kad paskolos, suteiktos valstybinei įmonei "Lietuvos valstybinė energetikos sistema" ir Mažeikių "Naftai", turi būti grąžintos bankui "Westdeutsche Landesbank Girocentrale" iki 1995 m. gruodžio 31 dienos. Iš viso šioms dviem įmonėms suteikta 30 mln. JAV dolerių paskolų, iš jų 20 mln. - Mažeikių "Naftai". Kaip interviu BNS paaiškino Mažeikių "Naftos" ekonomikos ir finansų direktorius Vidmantas Mončiūnskas, minėti 30 mln. dolerių į Vokietijos banką buvo padėti iš valstybės rezervinių lėšų kaip užstatas, kad bankas "Westdeutsche Landesbank Girocentrale" suteiktų dviem Lietuvos energetikos įmonėms kreditų. Tačiau, pasak V. Mončiūnsko, vykdamas šias operacijas, buvo pažeistos kai kurios vyriausybės ir Tarptautinio valiutos fondo memorandumo nuostatos, todėl TVF "ultimatyviai" pareikalavo grąžinti vokiečiams jų išduotus kreditus. "Galime tapti rąkštimi valstybei, jei neatiduosime šių kreditų", sakė V. Mončiūnskas. Pasak jo, iš esmės dabar vyksta užstatų pakeitimas - Mažeikių įmonė turi pervesti pinigų Vokietijos bankui, kad valstybė galėtų atgauti

savo lėšas. V. Mončiūnskas sakė kreipėsi pagalbos į komercinius bankus, tačiau šie teigė neturį lėšų tokio dydžio kreditams. Iš didžiausio "Naftos" skolininko - "Lietuvos kuro" - galima tikėtis per šį laiką atgauti ne daugiau kaip 1 mln. JAV dolerių, sakė V. Mončiūnskas. Jis, apibendrinamas susiklosčiusias aplinkybes, prognozavo liūdną ateitį gamyklai ir netgi jos žlugimą, jei vyriausybė neras būdų įmonei paremti.

- Artimiausiais metais Lietuvos vidaus rinkai patenkinti reikia pagaminti apie 230 tūkst. tonų mėsos ir apie 1200 tūkst. t pieno. Pernai tūkst. buvo pagaminta 331 tūkst. t, pieno - beveik 1900 tūkst. t. Reikėtų auginti apie 1.7 mln. galvijų, iš jų apie 660 tūkst. karvių ir 1.3 mln. kiaulių. Šių metų pradžioje Lietuvos gyvulių augintojai laikė 1.1 mln. galvijų, iš jų 615 tūkst. karvių, 1.3 mln. kiaulių. Daugiau kaip pusė galvijų ir daugiau nei 2/3 visų karvių buvo laikoma ūkininkų ir gyventojų. Tuo tarpu daugiau kaip pusė visų kiaulių buvo laikoma žemės ūkio bendrovėse.

- Lietuvos Vyriausybė panaikino vizų režimą Venesuelos piliečiams. Jiems nereikės vizų, jei bus Lietuvoje iki 90 dienų ar važiuos per Lietuvą tranzitu.

- Kauno tarybos nariai pakilo į kovą su korupcija. Praėjusią savaitę Kauno miesto taryba patvirtino kovos su korupcija komisijos sudėtį. Ši komisija grupės tarybos deputatų iniciatyva buvo įsteigta netrukus po to, kai pradėjo dirbti nauja taryba. Tai kol kas vienintelė tokio pobūdžio savivaldybės įsteigta komisija Lietuvoje. Kauno miesto tarybos kovos su korupcija komisijoje be papildomo atlyginimo dirba keturi miesto tarybos nariai. Savo atstovus šioje komisijoje turi Lietuvos nacionalinė partija "Jaunoji Lietuva", Lietuvos laisvės sąjunga bei politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Komisijai vadovauja 37 metų ekonomistas, "Jaunosios Lietuvos" pirmininkas bei Kauno miesto tarybos ir valdybos narys Stanislovas Buškevičius. **AGEP**

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.† A. LOUISE LIUDVIKA GALASKAS - SENKEN

Gimė 1928 liepos 21 d. Brooklyn, NY; mirė 1995 m. birželio 19 d. Parkway ligoninėje Forest Hills, NY, išsiliejęs kraujui į smegenis.

Buvo pašarvota Fox šermentinėje Forest Hills, NY. Atsisveikinimas įvyko trečiadienį, birželio 21 d. Tą popietę Lietuvos Vyčių 152-oji kuopa, susirinko šermentinėje pagerbti ir atsisveikinti su savo buvusią nare. Buvo sukalbėtos maldos ir sugiedota giesmė "Marija, Marija".

Ketvirtadienį, birželio 22 d., kūnas pervežtas į Apreiškimo parapijos bažnyčią Brooklyne, kur mišias aukojo klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir buvęs klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Giedojo Apreiškimo par. choras, kuriam vellonė priklausė virš 30 metų ir kur ji giedodavo kaip solistė. Po mišių abu kunigai ir gražus būrys giminių ir pažįstamų palydėjo vellonės karstą į Cypress Hills kapines, kur ji buvo palaidota.

Gilgame nuliūdime liko:

vyras Vito, sūnūs Stephen, Michael ir William, anūakai Jordan ir Evan, sesuo Gertrude, brolis John, sūnėnas John Galaskas, Jr. ir kiti artimieji.

Amžiną atilsį duok Louise Senken, Viešpatie!

Mūsų mielam draugui

A.† A. ALGIRDUI PETRULIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai Gražinai, dukterims Daivai ir Laurai, jo motinai, broliams Vytui ir Mindaugui ir jų šeimoms.

Sunny Hills, FL

Laima ir Jurgis Savaičiai

Mielam jaunystės draugui

A.† A. ALGIRDUI PETRULIUI

Floridoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai Gražinai, dukterims Daivai ir Laurai su šeimomis, jo motinai p. Petrulienei, broliams Vytui ir Mindaugui su šeimomis ir kitiems artimiesiems. Savo maldose visada prisiminsime Tave, Algirdai!

Albina ir Vytautas Žumbakiai
Andrius ir Elsi Dičmonai

Richmond Hill, NY

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Organizuojamas autobu-
sas į Lietuvį susitikimo šventę
- pikniką į Nekaltai Pradėtosios
Marijos seserų sodybą, Putnam.
CT. Piknikas įvyks sekmadienį,
liepos 23 dieną. Autobusas tą
dieną išvyks nuo Shalins laidojimo
namų, 84-02 Jamaica Ave.,
Woodhaven, NY, 7 val. ryto.
Autobusas sugrįš tą pačią dieną
vakare. Kelionės bilietus reikia
užsisakyti iš anksto skambinant
Marytei R. Shalins arba Onai
Barauskieni tel.: 718 296-2244.

Algis Tomas Geniušas, žur-
nalistas ir Jungtinių Tautų drau-
gijos Lietuvoje pirmininkas, kal-
bės BATUN'o metiniame susi-
rinkime, kuris įvyks Estų na-
muose, 243 East 34th St., (netoli
2nd Ave.) šeštadienį, 1995 m.
liepos 8 dieną. Tema: "Padėtis
Baltijos kraštuose: Estijoje, Lat-
vijoje ir Lietuvoje". Susirinkimo
pradžią 3 val. p.p.; A. T. Geniu-
šas kalbės apie 5 val. p.p. Įėjimo
auka mažiausiai 5 dol., seks
vaisės, veiks baras. Algis T. Ge-
niušas gimė 1932 m. Kaune.
1948 m. vasario 25, būdamas tik
15 metų, buvo suimtas, nuteis-
tas 7 metams darbo stovyklos
Sibire už bendradarbiavimą po-
kario rezistencijoje prieš Sov. Są-
jungą. Po Stalino mirties paleis-
tas iš Sibiro, baigė anglų kalbos
studijas St. Peterburgo univer-
sitate. Dėstė anglų kalbą Vilniaus
ir Rygos universitetuose.

ATLANTA Import Export,
Inc., siuntinių į Lietuvą persiun-
timo bendrovė, siuntinius vėl
priims liepos 22 d., šeštadienį,
nuo 12 iki 1 val. popiet Kultūros
Židinio kieme, buv. spaustuvės
patalpose. Dėl siuntinių paėmi-
mo iš kitų vietovių žiūr. skel-
bimą 6 psl. Jokių muitų nėra.
Dėl informacijų skambinkite tel.
(914) 258-5133.

VILTIES siuntinių persiun-
timo agentūra Bostone liepos mė-
nėsį bus uždaryta. Atstovai tuo
metu nevažinės po lietuvių kol-
onijas siuntinių paimti. Per tą
laiką bus parengtas naujas ru-
dens konteinerių išsiuntimo tvar-
karaštis, kurį VILTIES agentūros
siuntėjai gaus paštu asmeniškai.
Siuntiniai vėl bus priiminėjami
rugpjūčio mėnesį. Tvarkaraštis
bus skelbiamas "Darbininke".

Kun. Vytautas Palubins-
kas, Apreiškimo parapijos kleb-
nas, birželio 27 d. išvyko į Lietu-
vą, kur pas gimines praleis visą
mėnesį. Grįžta liepos mėn. paba-
goje. Parapijoje jį pavaduoja kun.
Danielius Yenkevičius.

sekmadienį, liepos 23 d.

Nek Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: Tėv. Julius Sasnauskas, OFM
(Naujai įšventintas Toronte per Sekmines)

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėliavų nuleidimas

4:00 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą

4:30 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
UŽKANDŽIAI prieš kėlionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Dėl Kultūros Židinio ateities

**Algirdo Mačiulaičio,
Kultūros Židinio tarybos
pirmininko, pareiškimas**

Kadangi paskutiniu laiku yra
pasklidę gandų apie Tėvų Pranci-
škonų vienuolyno pardavimą,
kreipiausi telefonu į Brooklyno
pranciškonų vienuolyno virši-
ninką tėv. Prancišką Giedgaidą,
kuris mane painformavo sekan-
čiai:

1. Neseniai įvykusiame Tėvų
Pranciškonų vadovybės posėdyje
buvo patvirtinta, kad eventualiai
jie dėl mažo vienuolių skai-
čiaus turės nutraukti savo veiklą
Brooklyne, NY, ir visą vienuoly-
no kompleksą parduoti.

2. Jie yra gavę vienuolyno -
įskaitant ir Kultūros Židinio -
nuosavybės įvertinimą. Kol kas
dar nėra jokio pirkėjo.

3. Aš paminėjau tėv. Pranciškui
Giedgaidui, kad iki šių metų
gruodžio mėn. Kultūros Židinio
patalpos savaitgaliais yra jau
pilnai užsakytos. Turime jau netgi
1996 metams 8 užsakymus.

Norėdami išvengti juridinių
kompliakcijų dėl mūsų išparei-
gojimų ir turėti laiko surasti
tinkamas patalpas tolimesnei
Kultūros Židinio veiklai, paged-
dautume žinoti bent 6 mėnesius
iš anksto apie galutinį pastatų
pardavimą. Tėv. Pranciškąs Gied-
gaidas man užtikrino, kad jam
visa tai yra gerai suprantama ir
kad, atsiradus rimtam pirkėjui,
Tėvai Pranciškonai tarsis su
Kultūros Židinio vadovybe dėl
priimtino nuosavybės parduoti-
mo laikotarpio, ar tai būtų 6
mėnesiai, ar metai. Jis taip pat
pakartojo, kad Tėvai Pranciškonai
laikysis su Kultūros Židinio
vadovybe pasirašytos sutarties,
pagal kurią, įeitu kada Tėvai
Pranciškonai bus priversti apleisti
Brooklyną, jie išpareigoja fi-
nansiniai pagelbėti įgyti Kul-
tūros Židiniui kitas patalpas
tolimesnei jo veiklai. Nors ir
nemaloni mintis, kad Kultūros
Židinis turės keltis į kitas patal-
pas, esu tikras, kad, Tėvams Pranci-
škonams apleidus Brooklyną,
pasisėks mums surasti savo veik-
lai naują tinkamą vietą.

Prašau Jus jau dabar pradėti
planuoti apie tinkamų patalpų
suradimą, kad sužinojė, kada
turėsime išiskraustyti iš dabar-
tinių patalpų ir sužinojė kokią
finansinę paramą tam reikalui
skiria Tėvai Pranciškonai, tam
įvykiui būtime pasiruošę ir kad
nuo to lietuvių visuomenės veik-
la kiek galint mažiau nukentėtų.

Algirdas Mačiulaitis
Kultūros Židinio Tarybos
pirmininkas

"Darbininko" įstaigų tar-
nautojų atostogos šiais me-
tais yra nuo liepos 6 d. iki
liepos 22 d. Sekantis "Darbinin-
ko" numeris išeis už dviejų
savaičių - liepos 28 dienos data.

A. a. Igno Kazlauskio prisimi-
nimui, vietoj gėlių prie jo
karsto, aukojo Kultūros Židiniui:

100 dol. Garbauskų šeima; po
50 dol.: ALB Great Neck apylinkė,
I. ir J. Vilgaliai, L. ir A. Lileikos;
po 25 dol.: A. ir V. Žukai, M.
Tomkus, A. Matulaitis, I. ir T.
Jasaitis, B. Cibulskienė, A. Povil-
laitienė, Kest. Miklas, H. ir R.
Miklai, Liucija Alinskas; po 20
dol.: A. Lingis, V. Maželis; po 15
dol.: G. Merkėlis; po 10 dol.: G.
Valaitienė.

Kultūros Židinio vadovybė už
aukas nuoširdžiai dėkoja.

Dėkojame

Birželio 30 d. administracija
gavo sekantį laišką iš A. L.
Tautinės Sąjungos, Daytona
Beach, FL, skyriaus:

Savaitraščio "Darbininkas" ad-
ministracijai, vykdydami ALTS
Daytona Beach, FL visuotino
susirinkimo 1995 m. gegužės 30
d. nutarimą, siunčiame "Dar-
bininko" leidimui paremti 50
dol. auką.

Pasirašė: V. Abraitis, sk. pir-
mininkas; P. Damijonaitis, sk.
įždininkas. Priedas: 50 dol. čekis.

Nuoširdžiai dėkojame ALTS
Daytona Beach, FL, valdybai ir
nariams už paramą "Darbinin-
kui".

- o -

Gegužės 21 d. gavome iš **Phi-**
ladelphijos Balfio skyriaus 25
dol. čekį "Darbininkui" paremti.
Čekį prisiuntė Phila. Balfio sky-
riaus sekretorė Marija Majaus-
kienė. Nuoširdžiai dėkojame Bal-
fio sk. valdybai ir p. Majauskie-
nei už paramą ir atsiprašome,
kad per klaidą nepadėkojome
tuoj pat.

Lietuvoje leidžiamą mėne-
sinį kultūros žurnalą "Naująjį
židinį - Aidus" galima užsipre-
numeruoti ir prumeratą pra-
tešti per Tėv. Leonardą Andriekų,
atsiunčiant jo vardu 44 dol. čekį
metams šiuo adresu: Rev. Leo-
naldas Andriekus, OFM, P. O.
Box 980, Franciscan Monastery,
Kennebunkport, ME 04046. Už
tą kainą žurnalas siunčiamas oro
paštu. Šis žurnalas yra "Aidų"
tešinis, skiriamas Lietuvos ir viso
pasaulio lietuviams.

**JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė sveiki-
na New Yorko naujųjų ateivių išikūrusios LB apylinkės
"Versmė" pirmininką dr. Algimantą Pliušą, atvykusį į JAV
LB apylinkių suvažiavimą birželio 10 - 11 dienomis Washing-
tone.**
Kęstučio Miklo nuotrauka

Netikėtas koncertas Kultūros Židinyje

(atkelta iš 7 psl.)

no Gailevičiaus - "Ramovėnu
maršas", Juozo Naujalo motetas
- "Regem Coeli", Edgardo Pava-
sario - latvių liaudies daina -
"Mažas tėvo laukužėlis"; Juozo
Karoso - liet. liaudies daina -
"Augo kieme klevelis"; Liogino
Abariaus - "Už Raseinių", žodžiai
Maironio; Vlado Paulausko -
"Jūreivių maršas".

Antroji dalis tęsta be pertrau-
kos. Čia girdėjome šiuos kūrini-
us: Juozo Tallat Kelpšos - liet.
liaudies dainą "Čiuto"; Vlado
Vasiliausko - liet. liaudies dainą
- "Oi dalelė"; Juozo Strolios -
"Parveski, Viešpatie", žodžiai
Pauliaus Jurkaus.

Prieš šią dainą R. Kezys pranešė,
kad šios dainos žodžių autorius
yra drauge šioje salėje. Daina
buvo palydėta audringais ploji-
mais, autorius prie scenos pas-
veikino dirigentą ir jam padėko-

jo už išpūdingą dainos atlikimą.

Toliau buvo trys ištraukos iš
Giuseppe Verdi operų: "Ernani",
"Il Trovatore", "Rigoletto", Stasio
Šimkaus - "Rudenėlis", Henry
Purcell - Pūsk trimitą; Johann
Strauss - "Pavasaris".

Programos metu choras atliko
dar dvi dainas, kurios nebuvo
įrašytos į programą, tai "Ant kal-
no karklai siūbavo", ir "Laisvės
varpas".

Publika labai šiltai priėmė
svečius, apdovanojo gėlėmis.

Po koncerto visi perėjo į apati-
nę salę, kur choras buvo svetin-
gai pavaišintas. Čia vakaronė
užsitiesė iki 1 val. nakties.

Išleista ir koncerto programa,
kurią paruošė Daiva Kezienė.

Taip praėjo "Laisvės Žiburio"
radijo 53-sis Pavarasio koncer-
tas, kuris visiem paliko graži-
us prisiminimus.

(p. j.)

Knygos - laisvalaikis vasarai

Lietuvių - anglų kalbų žo-
dynas. B. Piesarskas, B. Svece-
vičius. 512 psl., kietais viršeliais.
Turi apie 27,000 žodžių. Kaina
15 dol. + 1 dol. persiuntimui.

Anglų - lietuvių kalbų žo-
dynas. V. Baravykas. 590 psl.,
kietais viršeliais. Turi apie 30,000
žodžių. Kaina 15 dol. + 1 dol. p.

Lithuanian Cookery. Au-
torė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993
m. išleista 5-ji laida šios popu-
liariausios lietuviškų valgių viri-
mo knygos anglų kalba. Kas
norite pagilinti savo virimo ži-
nias, - rasite labai daug popula-
rių lietuviškų valgių gaminimo
receptų. Labai tinkama dovana
lietuviškai nekalbantiems. Kai-
na 15 dol. Persiuntimas - \$1.50.

"Lithuania 700 Years", ang-
liškai parašyta knyga yra geriau-
sia dovana Jūsų amerikiečiams
draugams. Ji supažindina su Lie-
tuvos senove, jos spalvinga isto-
rija, nepriklausomybės laikotarpiu,
okupacijomis ir rezistencija. Tai
garsių lietuvių istorikų ir poli-
tikų straipsnių rinkinys. Kny-
gą redagavo dr. Albertas Gerutis.
Į anglų kalbą vertė Algirdas Bud-
reckis. 456 psl. Kaina 25 dol.,
įskaitant persiuntimą.

**"Moteris su baltu chala-
tu"**. Dr. Konstancija Paprockaitė
- Šimaitienė. 494 psl. didelio for-
mato knyga kietais viršeliais. Čia
telpa 35 medicinos daktarės pasa-
kojimai apie išgyvenimus, dir-
bant ligoninėse. Kaina 20 dol.
Pridėti 2 dol. persiuntimui.

Visos knygos gaunamos rašant:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

SKELBIMAI

Siūlo darbą

**Reikalingi moterys ir vy-
rai**, kurie norėtų dirbti garsioje
kosmetikos firmoje kaip grožio
konsultantai (beauty consul-
tants). Užtenka minimalaus ang-
lų kalbos žinojimo. Dėl smul-
kesnių informacijų skambinti
718 846-6895 - prašyti Laimą.
(sk.)

Reikalinga šeimnininkė
prižiūrėti senesnio amžiaus žmo-
nes ir jų namą. Rašyti: Joseph
Lugan, c/o John Conwood, P.O.
Box 210270, Jamaica, NY 11421,
USA.
(sk.)

Moterims siūlomi darbai
amerikiečių šeimose. Turi susi-
kalbėti angliškai, mėgti vaikus,
žinoti namų ruošos darbus. Pa-
tikima agentūra. Telef. (516) 377-
1401.
(sk.)

Nori išsinuomoti

**Nebrangaus butuko arba
kambario** netoli požeminio
traukinio ieško rimtas vyras. Galį
padėti namų ruošoje. Skambinti
iki 9 val. vak. tel. 718 351-2383.
Prašyti Ričardą.
(sk.)

Parduoda

NAUJA VIDEOKASETĖ,
1995, paruošta Viktoro Kapo-
čiaus. **I-oje dalyje:** vienos die-
nos - birželio 14-osios - "Pano-
ramos" žinios iš Lietuvos TV. Joje:
trėmimų minėjimai Lietuvos
miestuose; žmonių gyvenimo
vaizdai ir problemos, tarptau-
tinių įvykių fone. **II-oje dalyje:**
originalūs reportažai: Vasario 16-
osios minėjimas; buv. disidento
Tomo Venclovos apsilankymas
Vilniuje; Velykos Rumšiškėse;
"Miss Lietuva" rinkimai ir kt.
įvairybės. Juostos trukmė 2 val.
Kaina su persiuntimu 20 dol.
Kreiptis į Salomėja Narkėliūnaitę,
tel. 718-647-2054.
(sk.)

Paslaugos

**TALPINTUVAI PER TRAN-
SPAK siunčiami kas savaitę.**
Skubius siuntinius siunčiame
AIR CARGO. TRANSPAK,
2638 W. 69th Street, Chicago,
IL 60629. Telef. 312 436-7772.
CONNECTICUT valstijoje 203
232-6600.
(sk.)

Parduodamos knygos

**Fighters for Freedom -
Lithuanian Partisans Versus
the U.S.S.R.** - by Juozas Dau-
mantas. Tai svarbi anglų kalba
knyga, nes autorius (tikra pa-
vardė Juozas Lukša) pats buvo
partizanų vadas, dalyvavęs įvai-
riuose žygiuose; aprašo 1944 -
1947 metų partizanų operacijas.
Jis net prasimuša į Vakarų, pa-
siekia Vokietiją ir Prancūziją,
atneša daug žinių. Čia pasirošia
tolimesniam partizaniniam kari-
ui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą
ir ten išduotas neužilgo žūva.
Lietuviškai šios knygos išleistas
kelios laidos. Angliškai išleista ši
antroji laida. 279 psl., minkštai-
viršeliais. Gaunama "Darbinin-
ko" administracijoje. Kaina 10
dol. su persiuntimu. (sk.)

Povilo Žumbakio, "Darbi-
ninko" bendradarbio, radijo
programų komentari, papildyti
ir suredaguoti, išleisti knyga "Ba-
lionai, bananai ir biurokratai".
Tai 205 psl. su 207 išnašomis ir
11 psl. indekso knyga, minkštai-
viršeliais, vidutinio formato. Ko-
mentarai, datuoti nuo 1992 m.
liepos 2 d. iki 1993 m. lapkričio
28 d., liečia įvairius politinius,
teisinius ir ekonominius klau-
simus, tautiečių interesus užsie-
nyje ir Lietuvoje. Knyga gau-
nama, atsiuntus "Darbininkui"
15 dol. auką. Visas pelnas skiria-
mas lietuviškų radijo programų
rėmimui ir lietuviškos spaudos
darbų išlaikymui.

Draugija **BIČIULYSTĖ**
KVIEČIA VISUS NARSIOUS JAUNUOLIUS ir JAUNUOLES į
485 - tq

ŽALGIRO

Istorinio mūšio minėjimą ir savanorių puotą

PROGRAMOJE:

- * Minėjimo atidarymas ir istorinis atpasakojimas.
- * Kryžiuočių karinės stovyklos puolimo atvaizdavimas.
- * Senovės Pagonių ritualo atvaizdavimas.
- * Totorių tautiniai šokiai ir t.t.

Visi Ryžtingi Riteriai ir Nekaltos Damos kviečiamos dalyvauti!

LIEPOS 15, 1995

6 v.v. / Po saulėlydžio

Atgaiva ir valgiais pasirūpina dalyviai

NEW YORKO CENTRINIAME PARKE

prie paminklo Jogailai

(netoli 5th Avenue ir East 79th Street)

Dėl informacijų skambinkite:

(718) 441-8467

La Societe Des Amis de Kosciuszko